

JUS standardizacija

bilten jugoslovenskog zavoda za standardizaciju — beograd

2

standardizacija

bilten jugoslovenskog zavoda
za standardizaciju — beograd

2

februar

1974.

strana 43—80

IZDAVAČ

Jugoslovenski zavod za standardizaciju,
Cara Uroša 54
Beograd
Telefon 634-322
P. F. 933

ODGOVORNI UREDNIK

Milan KRAJNOVIĆ, dipl. ecc.

REDAKCIONI ODBOR

Slavoljub ĐORĐEVIĆ, Đuka LISICA,
Mara MATIĆ, Srboljub STOJKOVIĆ,
Branislav TEŠIĆ, Olga VELJANOVIĆ

UREDNIK ZA ŠTAMPU

Marija KRISTARIĆ

TEHNIČKI UREDNIK

Dragutin MILOŠEVIĆ

PRODAVNICA JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

Kneza Miloša 16, Beograd

Cena pojedinom primerku din. 12. —

Godišnja pretplata din. 120. — Pretplatu slati ne-
posredno na adresu prodavnice Jugoslovenskog za-
voda za standardizaciju, Beograd, ul. Kneza Mi-
loša br. 16, pošt. fah. br. 933 ili na evidentni ra-
čun 60805-845-614

Telefon 641-965

ŠTAMPA:

Beogradski izdavačko-grafički zavod
Beograd, Bulevar vojvode Mišića 17.

Aktom Republičkog sekretarijata za kulturu SRS
br. 413—55/73—02 od 1. I 1973. godine ovo iz-
danje je oslobođeno poreza na promet proizvoda.

provera otrovnosti ukrasnih boja na posuđu i priboru od keramike, porculana i gline (Đorđević Slavoljub, dipl. ing.)	45
standardizacija i izdavanje tehničkih propisa (Lisica Đuka, dipl. ing.)	47
anotacije predloga standarda za javnu diskusiju iz oblasti:	
— droga i lekova	51
— trajnogorećih peći za čvrsta goriva	51
— piezoelektričnih kristala	51
— veštačkih đubriva	52
— lovačke municije	52
— visokonaponskih ispitivanja	52
— sijalica i pribora	53
objavljeni jugoslovenski standardi	54
međunarodna standardizacija:	
— primljena dokumentacija	59
— kalendar zasedanja	67
— informacije ISO	71
pregled primljenih važnijih inostranih standarda	75

Standardizacija

bilten jugoslovenskog zavoda
za standardizaciju — beograd

februar

1974.

strana 43—80

pozivamo sve naše čitaoce, saradnike iz oblasti
standardizacije, stručnjake svih grana privrede

na saradnju u našem
biltenu »standardizacija«

dopise, članke, pitanja, mišljenja i predloge slati
na adresu izdavača.

Redakcija

31	— druga i lekova
31	— teplotičkih peći za čvrsta goriva
31	— pneumatskih kristala
32	— vatašnih dužina
32	— lovačka municija
32	— viskozimetrijskih ispitivanja
33	— sijalica i potporni
34	— objavljeni jugoslovenski standardi
39	— primljena dokumentacija
67	— kalendarski zvezdanje
71	— informacije ISO
72	— pregled primljenih vanjskih inostranih standarda

TEHNIČKI URADNIK
Doktor inž. MILOŠEVIĆ
PROJEKTOVANJE I IZVOĐENJE
IZ OBLASTI STANDARDIZACIJE
Klasična zgrada 12. sprat
Cena pretplate: godišno din. 15. —
Godišnja pretplate: din. 150. — Pretplate slati na
prezenta za račun pretplate Jugoslovenskog za-
voda za standardizaciju, Beograd, ul. Karađorđeva
17, br. 12, post. šif. 933 III na odobrenje sa-
čun 60802-842-614
Telefon 611-922

STAMPA:
Beogradski izdavačko-grafički zavod
Beograd, Hlavske ravnice, Mileta 17.

U ovom brošuri prikazani su standardi za kalum 015
od 1. 1. 1973. godine. Sve su
stavke je odobreno povrat na prvu stranu.

provera otrovnosti ukrasnih boja na posuđu i priboru od keramike, porculana i gline

komentar povodom jugoslovenskog standarda JUS B. D3. 050

Đorđević Slavoljub, dipl. ing.

U poslednje vreme u našim prodavnicama sve je više raznih predmeta od keramike, porculana ili gline, uvezenih ili proizvedenih u domaćim fabrikama, koji se koriste u domaćinstvima, ugostiteljstvu i drugim oblastima vrlo intenzivnog prometa i konzumiranja životnih namirnica. Ovi predmeti prosto nas mame svojim oblicima, dekorativnošću i namenom.

Bogatstvo boja, naročito tzv. nadglazurnih, zatim boja glazura i raznih drugih ukrasnih boja, zapaža se posebno na predmetima, priboru i posuđu namenjenom pripremanju, kuvanju ili čuvanju jela i pića i životnih namirnica uopšte, a posebno na predmetima i priboru namenjenom deci.

Međutim, malo se zna da se ukrasne boje na keramičkim, porculanskim ili glinenim predmetima, posuđu ili priboru koji direktno dolaze u dodir sa životnim namirnicama, danas u svetu podvrgavaju rigoroznoj laboratorijskoj kontroli zbog raznih škodljivih hemijskih elemenata ili jedinjenja koji ulaze u sastav takvih boja, a koji se pod određenim uslovima korišćenja posuđa ili pribora mogu direktno unositi u organizam. U nas se ovakva kontrola (provera otrovnosti boja) ne vrši na takvom nivou i u takvom obimu da bismo bezbedno mogli da koristimo takav pribor i posuđe. Naime, nijedna boja kojom su pribor i razno posuđe ukrašeni, i to na mestima koja neposredno dolaze u dodir sa životnim namirnicama (čaše,

tanjiri, činije, posude za kuvanje ili čuvanje hrane i sl.) ne sme sadržavati više od 0,05 g arsena, ili više od 0,2 g drugih škodljivih hemijskih jedinjenja ili elemenata, računato na 1 m² obojene površine, ili na 100 g suve boje.

Sadržaj olova kao i sadržaj drugih škodljivih elemenata i jedinjenja u svim tim ukrasnim bojama kojima su obično bojene ili ukrašene unutrašnje, odnosno spoljašne površine posuđa i pribora koji se danas koriste u skoro svim oblastima čovekovog života, određen je u mnogim zemljama na razne načine. U našoj zemlji otrovnost ovakvih materija kontroliše se na osnovu »Pravilnika o zdravstvenom nadzoru nad predmetima opšte upotrebe«, koji je objavljen u »Službenom listu SFRJ« br. 3 od 15. januara 1964. godine. U Pravilniku, u čl. 207, »Prelazna i završna odredba«, kaže se: »Radne i druge organizacije i građani, koji proizvode i stavljaju u promet predmete opšte upotrebe predviđene ovim pravilnikom, dužni su svoje poslovanje uskladiti sa odredbama ovog pravilnika najdocnije u roku od 6 meseci od dana objavljivanja u »Službenom listu SFRJ«. Za neispunjavanje uslova propisanih Pravilnikom, predviđene su i kaznene mere«.

Da bi se, međutim, obezbedila i ostvarila kontrola kvaliteta prema Pravilniku, bilo je potrebno predložiti i usvojiti jedinstvene, standardne metode za određivanje sadržaja svih škodljivih materija u

standardizacija i izdavanje tehničkih propisa

Lisica Đuka, dipl. ing.

uvod

Razvoj standardizacije je došao u fazu kada se tehnička pitanja standardizacije i pitanje zakonsko-pravnog propisivanja ne mogu nezavisno posmatrati. Upravo sada se na međunarodnom planu postavljaju i usvajaju osnovni principi pomoću kojih se želi naći najbolje rešenje za usklađivanje ovih pitanja, prihvatljivo za sve zemlje. U nas se takođe veoma živo radi na tome da se Zakonom o standardizaciji na zadovoljavajući način definiše rad na izradi standarda i rad na izradi tehničkih propisa. Pri tome se nailazi na najveće teškoće upravno kada se radi o usklađivanju rada sa tehničkog aspekta sa jedne strane i zakonodavno-pravnog aspekta, sa druge strane. Očigledno je da su ova pitanja veoma složena i da se moraju svestrano razmatrati, imajući u vidu naše uslove i uslove u svetu.

nastanak standarda i tehničkih propisa

Kada se želi istaći tehnički karakter standardizacije, onda se obično govori o standardima za proizvode.

Standardi za proizvode nastali su prvi put u Sjedinjenim Američkim Državama, početkom ovog veka. Tada se počela uvoditi velikoserijska proizvodnja delova, koja se sastojala od niza operacija, jednostavnih u tolikoj meri da su ih mogli obavljati priučeni radnici. Uslov za ovu proizvodnju bila je standardizacija delova koji su se nezavisno izrađivali, a kasnije su se njihovim sklapanjem dobijali složeni uređaji. Standardi nastali na ovaj način, nisu sadržavali ništa što bi im davalo karakter zakonsko-pravnih propisa.

Uporedo sa razvojem tehnike, primenom električne energije, razvojem rudarstva, itd. javila se potreba da se propisuju i mere kojima će se zaštititi zdravlje i život ljudi tamo gde je sa povećanjem aktivnosti rasla i opasnost po ljude i imovinu.

U većini evropskih zemalja počele su se stvarati organizacije koje su donosile propise za bezbednost ljudi i imovine, pre nego što su postojali standardi za proizvode i delove. Sve do dvadesetih godina ovoga veka u evropskim zemljama gotovo da nije bilo standarda za delove, dok su još krajem prošlog veka bile osnovane strukovne organizacije koje su izdavale propise. Tako je npr. još 1893. godine u Nemačkoj osnovano Elektrotehničko udruženje (VD) koje propisuje mere za zaštitu od električne struje.

Delatnost na izdavanju propisa o zaštitnim merama kasnije se proširila i postepeno su ove organizacije počele da propisuju i karakteristike proizvoda, njihova ispitivanja itd, odnosno elemente koji nisu vezani za zaštitu ljudi i imovine. Za nas je od posebnog značaja razvoj organizacije VDE, jer su naši tehnički propisi iz oblasti elektrotehnike nastali, gotovo bez izuzetka, na osnovu prevoda VDE propisa. Delatnost VDE organizacije se tokom vremena toliko razgranala i ušla u oblast standardizacije, da se danas VDE nalazi u okviru nemačke organizacije za standardizaciju — DNA. Udruženje VDE je nedavno preuzelo obaveze da revidira sve svoje postojeće propise, da ih uskladi sa preporukama Međunarodne elektrotehničke komisije — IEC i da ubuduće u potpunosti preuzima standarde ove organizacije i izdaje ih kao svoje propise. Po rečima sadašnjeg predsednika VDE, u Nemačkoj će se pod standardima podrazumevati i VDE propisi.

standardi danas

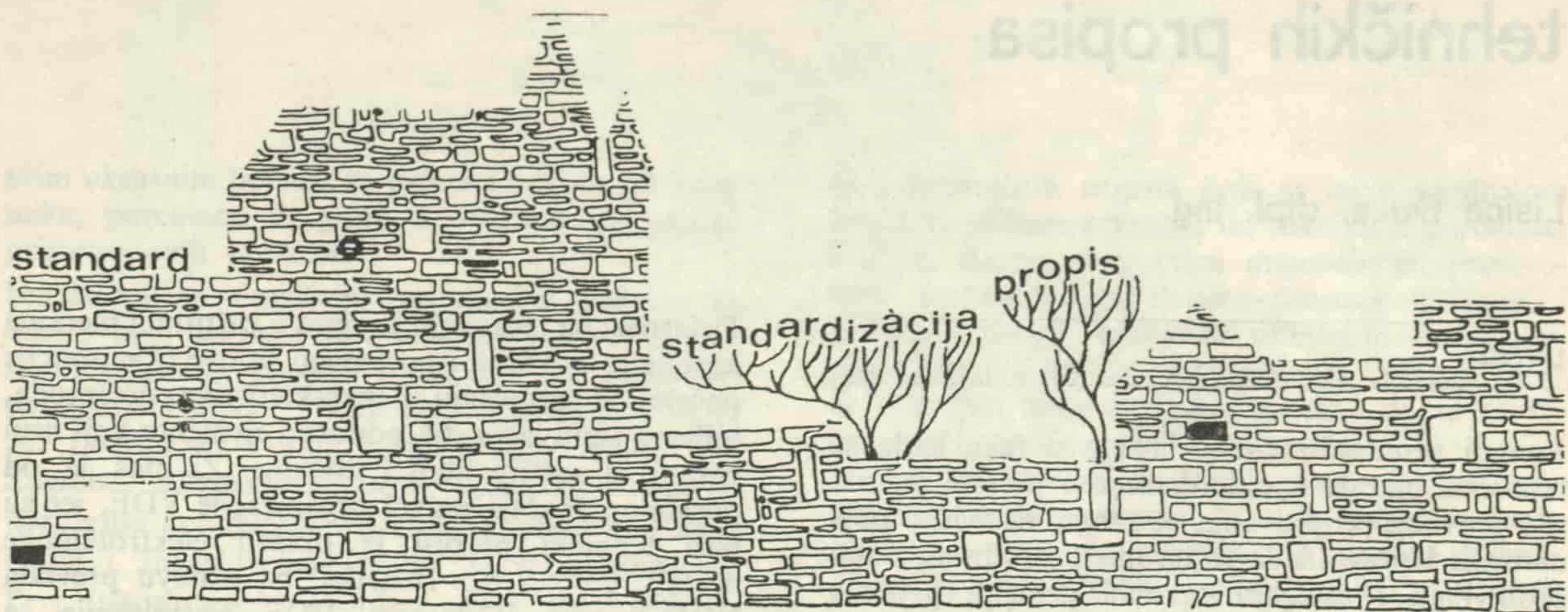
Mada su standardi nastajali da bi se definisali pojedini tipovi proizvoda, kao što su razne vrste industrijskih proizvoda, poljoprivrednih proizvoda, ili sirovina, sa razvojem tehnike su se počeli izdavati standardi koji su definisali i apstraktne predmete kao što su jedinice mera, nazivi i simboli, sigurnosna pravila, način izvođenja radova i razne ljudske aktivnosti.

Pod standardizacijom danas niko ne podrazumeva samo rad na izradi standarda za pojedine proizvode, niti smatra da je to glavni cilj standardizacije.

U toku poslednjih dvadesetak godina standardizacija u svetu postaje jedna posebna naučno-stručna disciplina sa svojim posebnim zakonitostima koje se sistematski proučavaju i uvažavaju u svim zemljama.

Kada se danas napravi pregled donetih standarda u svetu, predmeti standardizacije su veoma različiti. Tu spadaju: terminologija, definisanje karakteristika, klasifikacija prema osobinama, način uzimanja uzoraka i način kontrole, ispitni postupci i analize, način izvođenja radova, pitanja bezbednosti, pakovanje, skladištenje, transport itd. i to za sve oblasti ljudske delatnosti: za mašinstvo, elektrotehniku, saobraćaj, građevinarstvo, prehrambenu industriju, poljoprivredu, šumarstvo, tekstilnu industriju, hemijsku industriju, informacije, naučne delatnosti, obrazovnje itd.

Danas se, takođe, smatra da su osnovni ciljevi standardizacije veoma široki. Međunarodna organi-

zacija za standardizaciju ISO je sistematizovala osnovne ciljeve standardizacije. Standardizacijom se, prema ovome, nastoji:

- da se smanji nepotreban asortiman proizvoda i postupaka i da se uslovi za život učine jednostavnijim i lakšim,
- da se omogući bolje sporazumevanje i komuniciranje među ljudima i zemljama;
- da se postigne opšta ekonomičnost;
- da se zaštiti imovina, život i životna sredina;
- da se zaštiti interes potrošača i interes društva u celini;
- da se uklone zapreke za sve oblike razmene.

Prema tome, prvobitni cilj da se postigne zamjenljivost delova, koji je svojevremeno doveo do stvaranja prvih standarda, sasvim je skroman u poređenju sa savremenim ciljevima standardizacije.

Da bi se ostvarili ovako složeni ciljevi, u ovako širokim oblastima i sa ovako mnogobrojnim predmetima rada, standardizacija je morala postaviti valjane principe, koji bi služili kao opšte smernice za rad. Utvrđivanje ovih principa preuzela je organizacija ISO. Ti principi su sledeći:

1. Pri standardizaciji se svesno moraju odbacivati neke varijante da bi se postigla uprošćavanja i to ne samo sadašnjeg stanja, nego i da bi se skratila nepotrebna pasivnost u budućnosti.
2. Donošenje standarda mora biti zasnovano na opštem dogovoru i sporazumevanju svih zainteresovanih, jer je standardizacija istovremeno i društvena i ekonomska aktivnost.
3. Standardi nemaju vrednosti ako se ne sprovode u život. Pri sprovođenju u život može se javiti potreba da se, radi opšteg dobra, žrtvuju interesi manjeg broja pojedinaca.
4. Kada se standardom odaberu najpogodnija rešenja, ona se ne smeju menjati bar za izvestan period vremena.
5. Standardi se moraju sistematski pregledati i revidirati kada je to potrebno.
6. Nije dovoljno propisivati samo znakove koji se odnose na karakteristike nekog proizvoda; uvek se moraju propisati i postupci za proveravanje zahtevanih karakteristika.

7. Standardima se može dati snaga zakonskih propisa, ali se pri tome mora voditi računa o prirodi standarda, o nivou industrijalizacije i zakonodavstva i o drugim uslovima.

odnos između obaveznih standarda i tehničkih propisa

Kada se standardu da snaga zakonskog propisa, standard, sa pravno-zakonske tačke gledišta dobija potpuno isti tretman kao i svi tehnički propisi. Sa ovog stanovišta nema nikakvog osnova tražiti neku razliku između obaveznih standarda i tehničkih propisa.

Radi tačnog tumačenja i korišćenja termina i njihovih definicija u vezi sa ovom problematikom, iznosimo termine i definicije koje daje Ekonomska komisija UN za Evropu (STAND/GE/1, 25. 2. 1972):

1. Propisi

Pod propisima se podrazumeva svaka odredba regulativnih administrativnih pravila koje donosi zakonom ovlašćen organ sa potrebnom snagom.

2. Tehnički propisi

Ovaj naziv se odnosi na propise koji se u suštini sastoje od odredbi u pogledu dimenzija, kvaliteta, bezbednosti, pakovanja, označavanja, obaveze stavljanja etiketa, itd, za industrijske i poljoprivredne proizvode, a u nekim slučajevima za radove uz koje dolaze odredbe administrativne prirode kojima se obavezuje primena i, kada je potrebno, kaznene odredbe.

3. Standardi

Standard je dokumenat koji sadrži odredbe o dimenzijama, kvalitetu, bezbednosti, pakovanju, označavanju, stavljanju etiketa, itd, za industrijske ili poljoprivredne proizvode, a u nekim slučajevima za radove.

4. Obavezni standardi

To su standardi kojima zakonom ovlašćeni organ dodaje odredbe administrativne prirode kojima se propisuje obavezna primena, a kada je potrebno i kaznene odredbe.

Komentar: Ne postoji zakonska razlika između obaveznog standarda i tehničkog propisa. Standardi sa dodatkom administrativnih odredbi ekvivalentni su tehničkim propisima.

Ako se napravi pregled stanja do danas donetih obaveznih standarda i tehničkih propisa, dolazi se do zaključaka:

— da gotovo nema oblasti koja se ne može regulisati bilo obaveznim standardima, bilo drugim propisima;

— da će neminovno doći do preklapanja između standarda i propisa ako se sistematski ne usklađuje rad na donošenju svih propisa (uključujući tu i obavezne standarde).

Ovi zaključci važe za stanje u mnogim zemljama, a naročito ako se upoređuju pojedine zemlje između sebe. Zbog toga pitanje usklađivanja rada na donošenju standarda i izdavanju propisa dobija prvo-stepeni značaj.

Rešavanje pitanja usklađivanja na međunarodnom nivou pokrenula je Evropska ekonomska komisija Ujedinjenih nacija, a pridružile su joj se Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO i IEC. Predlog rešenja stvoren je sa ciljem da se uklone preporuke za razmenu koje postoje kada propisi između zemalja nisu neusklađeni. Po ovom predlogu, da bi se propisi mogli nesmetano donositi, a da bi ipak bili usklađeni, mora se poštovati princip »pozivanja na standarde« (Reference to standards). Zemlje bi na osnovu zajedničkog dogovaranja i prema usvojenim principima, poštujući zakonitosti standardizacije, donosile međunarodne standarde. Propisi bi se donosili tako što bi se u pojedinim zemljama, u skladu sa specifičnim uslovima pojedinim međunarodnim standardima davala snaga propisa, odnosno, propisi bi se donosili pozivajući se na standarde.

usklađivanje u našim uslovima

Normalno je očekivati da i naša zemlja kao članica organizacije ISO i IEC u potpunosti prihvati princip »pozivanja na standarde«, što je u skladu sa nastojanjem da ne ostane izvan svetskog sistema koji se stvara radi olakšanja međunarodne razmene.

Usvajajući ovaj princip, naša se zemlja mora organizaciono osposobljavati za aktivno uključivanje u međunarodnu standardizaciju, kao i za donošenje jugoslovenskih standarda adekvatnih među-

narodnim standardima. Imajući u vidu navedene osnovne principe ISO standardizacije, ovo jačanje podrazumeva da treba nastaviti sa osposobljavanjem jedinstvenog sistema u celoj zemlji, kao delu svetskog sistema koji će omogućiti da svi zainteresovani delovi društva, podrazumevajući tu i organizacije i pojedince, mogu, u skladu sa svojim interesima i u skladu sa interesima društva u celini, učestvovati u predlaganju i stvaranju jugoslovenskih standarda, a preko njih i međunarodnih standarda. Ulogu institucije koja bi povezivala ovaj rad u zemlji i formalno stajala na čelu sistema, već ima Jugoslovenski zavod za standardizaciju. Zavod zastupa i našu zemlju u međunarodnim organizacijama za standardizaciju.

Kada se postavi pitanje organizovanja u smislu da se kao jedini način donošenja tehničkih propisa koristi navedeni princip »pozivanje na standarde«, javlja se potreba da se uskladi rad između organa koji su u našoj zemlji zakonom ovlašćeni za izdavanje tehničkih propisa. Osim Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, postoji još oko deset organa koji za to imaju ovlašćenja. U dosadašnjem radu Zavod je doneo preko 6700 standarda sa obaveznom primenom. Broj izdatih propisa od strane drugih organa teško je utvrditi zbog nesistemizovanih izdavanja, ali se na osnovu zbirke koje izdaje »Službeni list SFRJ« i drugih zbirki, dobija broj od blizu 200 izdatih propisa za sve oblasti. Verovatno je najpraktičnije rešenje da Jugoslovenski zavod za standardizaciju, osim ovlašćenja koje do sada ima da kao državni organ donosi obavezne jugoslovenske standarde, dobije i ovlašćenje da donosi obavezne standarde i da reguliše ona pitanja koja su do sada bila regulisana tehničkim propisima. Naravno, to bi se odvijalo uz saradnju i uz formalnu saglasnost onih državnih organa koji su bili ovlašćeni za donošenje ovih propisa. Time bi se postiglo usklađivanje rada na standardizaciji i izdavanju tehničkih propisa, a zakonske kompetencije bi u suštini ostale nenaružene.

Praktična strana ovakvog rešenja sastojala bi se i u tome, što bi se njime najlakše ostvarili uslovi »uže saradnje organa za stvaranje standarda i organa državne vlasti za izdavanje propisa«. Jer, princip »pozivanja na standarde«, kada se radi o izdavanju tehničkih propisa od strane državnih organa, ne podrazumeva samo formalno upućivanje na već donete standarde, nego i praćenje, i reviziju i aktivno učestvovanje u planiranju, pokretanju akcije za donošenje i u samom donošenju standarda. Sve to podrazumeva i organizaciono prilagođavanje, stvaranje stalnog kadra za standardizaciju, stvaranje potpune dokumentacije, itd. Čini se, prema tome, da je najcelishodnije imati za ovo jedinstvenu službu.

Pravilno sagledavanje ovih pitanja i usvajanje najboljih rešenja aktuelno je i zbog donošenja novih zakona koji treba da regulišu ovu materiju. Rešenje bi trebalo usvojiti posle analize stanja u svetu, posebno na bazi rezultata rada priznatih međunarodnih organizacija. Osim toga, za pra-

vilno sagledavanje naših uslova, trebalo bi u analizu i u diskusiji o ovim pitanjima uključivati što veći broj stručnjaka iz privrednih i drugih organizacija za koje su ova rešenja od životnog značaja, jer će se samo tako moći doći do zaključka šta nam treba, a šta se mora odbaciti.

LITERATURA:

1. T.R.B. Sanders: »The aims and principles of standardization«. Izdanje organizacije ISO, 1972.
2. United nations. Economic and Social Council. Economic Commission for Europe. STAND/Working paper 20, 8. 12. 1971.
3. " " " " . STAND/GE/1, 25.2.1972.
4. " " " " . STAND/Working paper 21,3.1.1972.
5. " " " " . STAND/Working paper 22, 10.3.1972.
6. Zakon o jugoslovenskim standardima, Službeni list FNRJ 16/60.
7. Zakon o tehničkim merama, Službeni list SFRJ br. 12/65.
8. Zbirka propisa o saveznom izvršnom veću i saveznim organima uprave, sa kratkim objašnjenjima, Službeni list SFRJ 1973.
9. Zbirka elektrotehničkih propisa. Službeni list SFRJ 1970.
10. Zbirka tehničkih propisa iz oblasti građevinarstva. Knjiga I, drugo dopunjeno izdanje. Službeni list SFRJ 1973.
11. Zbirka propisa iz oblasti rudarstva; V izdanje. Službeni list SFRJ 1971.
12. Zbirka saveznih i republičkih propisa o vodama, sa objašnjenjima. Službeni list SFRJ 1970.
13. Aleksandar Nikolić: Zbirka tehničkih propisa. Tehnička štampa, Beograd, 1971.
14. Zbirka saveznih propisa iz protivpožarne zaštite. Vatrogasni savez Jugoslavije, 1970.
15. Katalog jugoslovenskih standarda. Beograd, 1973.
16. Rolf Leber; Karl Ludwig Orth; Rudolf Winckler: Challenge to Standardisation — Model of an optimum organisational system. " Elektrotechnische Zeitschrift". Ausgabe A, 94. Jahrgang, Heft 6, Juni 1973.
17. VDE 0860 H/8.69: Bestimmungen für netzbetriebene Rundfunk- und verwandte elektronische Geräte.
18. Đ. Lisica: Novi zakon o standardizaciji — rezultati ankete Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju — »Standardizacija« br. 9, septembar 1973.

anotacije predloga jugoslovenskih standarda

iz oblasti droga i lekova

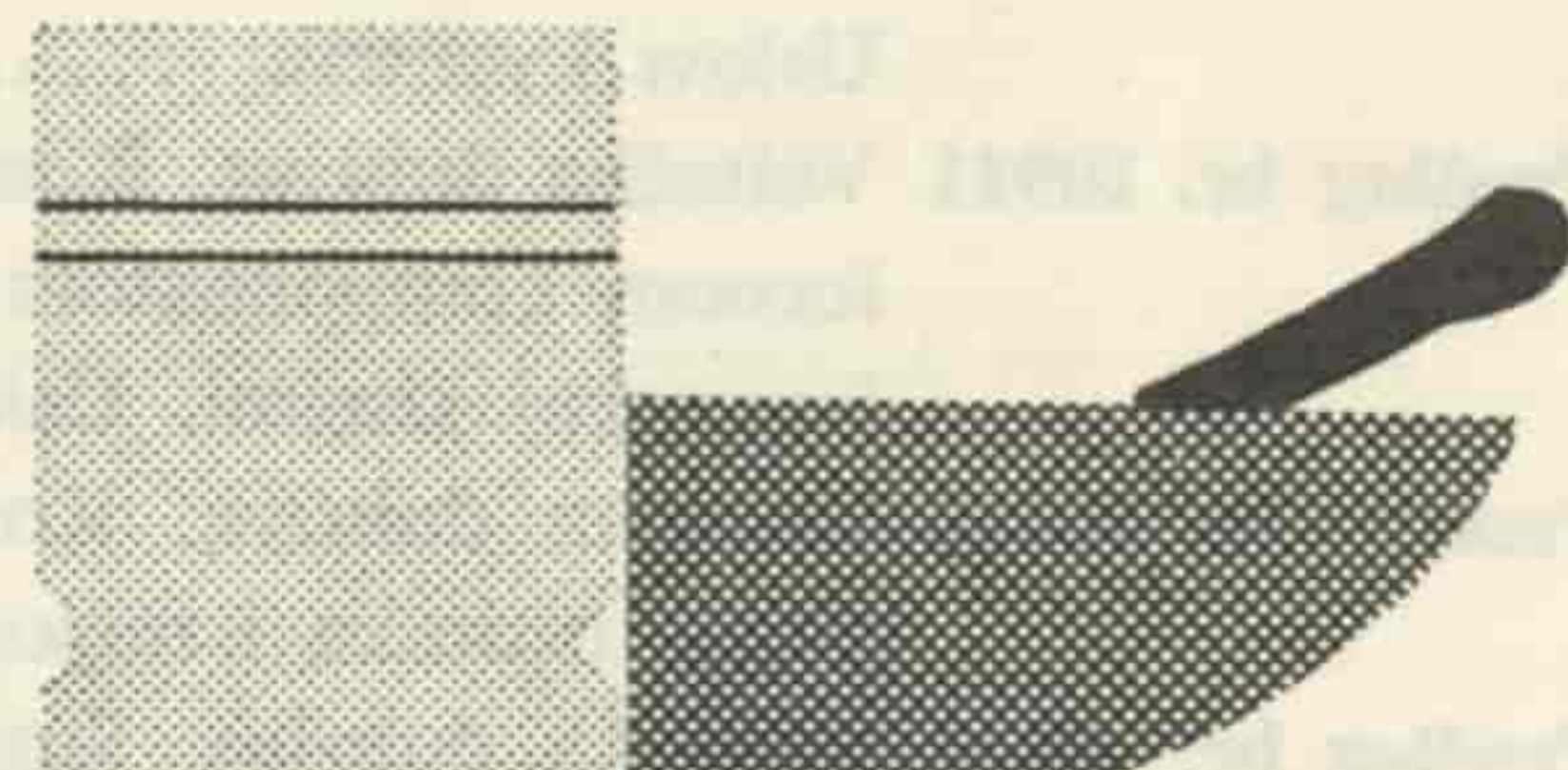
Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. maj 1974. godine.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog jugoslovenskog standarda:

Predlog br. 10904 Metode ispitivanja etarskih ulja. Pripremanje
uzoraka **JUS H.H8.009**

Predlog će biti posebno odštampan i poslat zainteresovanim preduzećima, ustanovama i organizacijama.

Interesenti koji ove predloge ne budu primili mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933) da im se naknadno dostave.

iz oblasti trajnogorećih peći za čvrsta goriva

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. maj 1974. godine.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog revizije jugoslovenskog standarda:

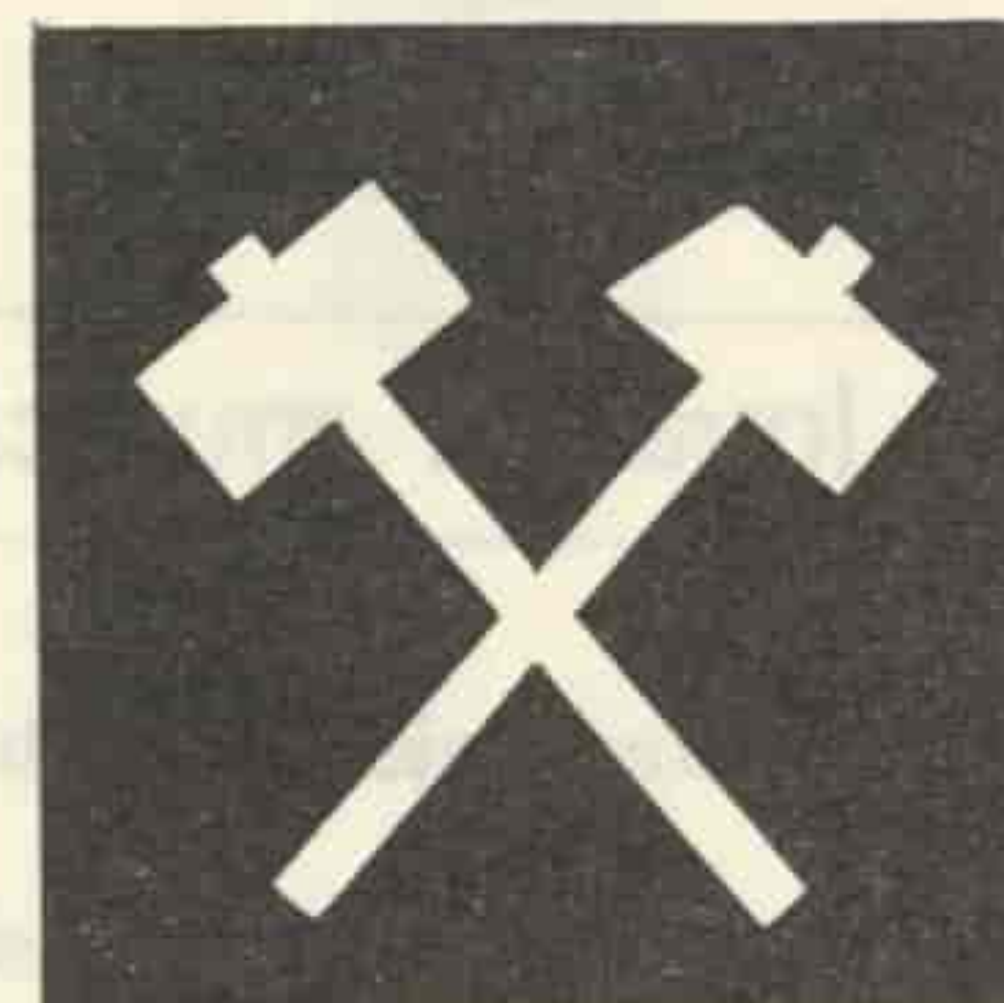
Predlog br. 10905 Trajnogoreće peći za čvrsta goriva. Konstrukcija,
uslovi kvaliteta i ispitivanje **JUS M.R4.020**

Predlog revizije standarda pripremili su stručnjaci Zavoda za procesnu tehniku i zaštitu čistoće vazduha, iz Sarajeva.

Predlog revizije standarda razmatrala je Stručna komisija za trajnogoreće peći za čvrsta goriva, na sastanku 21. decembra 1973. godine, i na bazi zaključaka sa ovog sastanka pripremljen je predlog za javnu diskusiju.

Materijal predloga revizije standarda umnožen je i dostavljen zainteresovanim radnim organizacijama radi razmatranja.

Interesenti koji nisu dobili ovaj predlog mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša br. 54 11000/933), sa zahtevom da im se materijal dostavi.

iz oblasti piezoelektričnih kristala

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. maj 1974. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti piezoelektričnih kristala i to:

Predlog br. 10906 Jedinke kristala kvarca za kontrolu i selekciju
frekvencija. Standardne vrednosti i uslovi
ispitivanja **JUS N.R9.005**

Predlog br. 10907 Osnovna metoda za merenje rezonantne frek-
vencije i ekvivalentne serijske otpornosti je-
dinke kristala kvarca **JUS N.R9.030**

Predlog br. 10908 Piezoelektrični filtri **JUS N.R9.050**

Gornje predloge je pripremio sekretarijat TO—49, JEK-a, sa sedištem u Institutu za automatiku i telekomunikacije »Mihailo Pupin«, Beograd, Volgina 15 u saradnji sa Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju. Kao osnova ovih predloga poslužile su IEC publikacije: IEC 122-1 iz 1962. god. sa dopunama br. 1 iz 1967. god., br. 2 iz 1969. god., br. 3 iz 1971. god. dokumentom 49 (Central Office) 76, kao i IEC 444 iz 1973. god. i IEC 368 iz 1971. god.

iz oblasti veštačkih đubriva

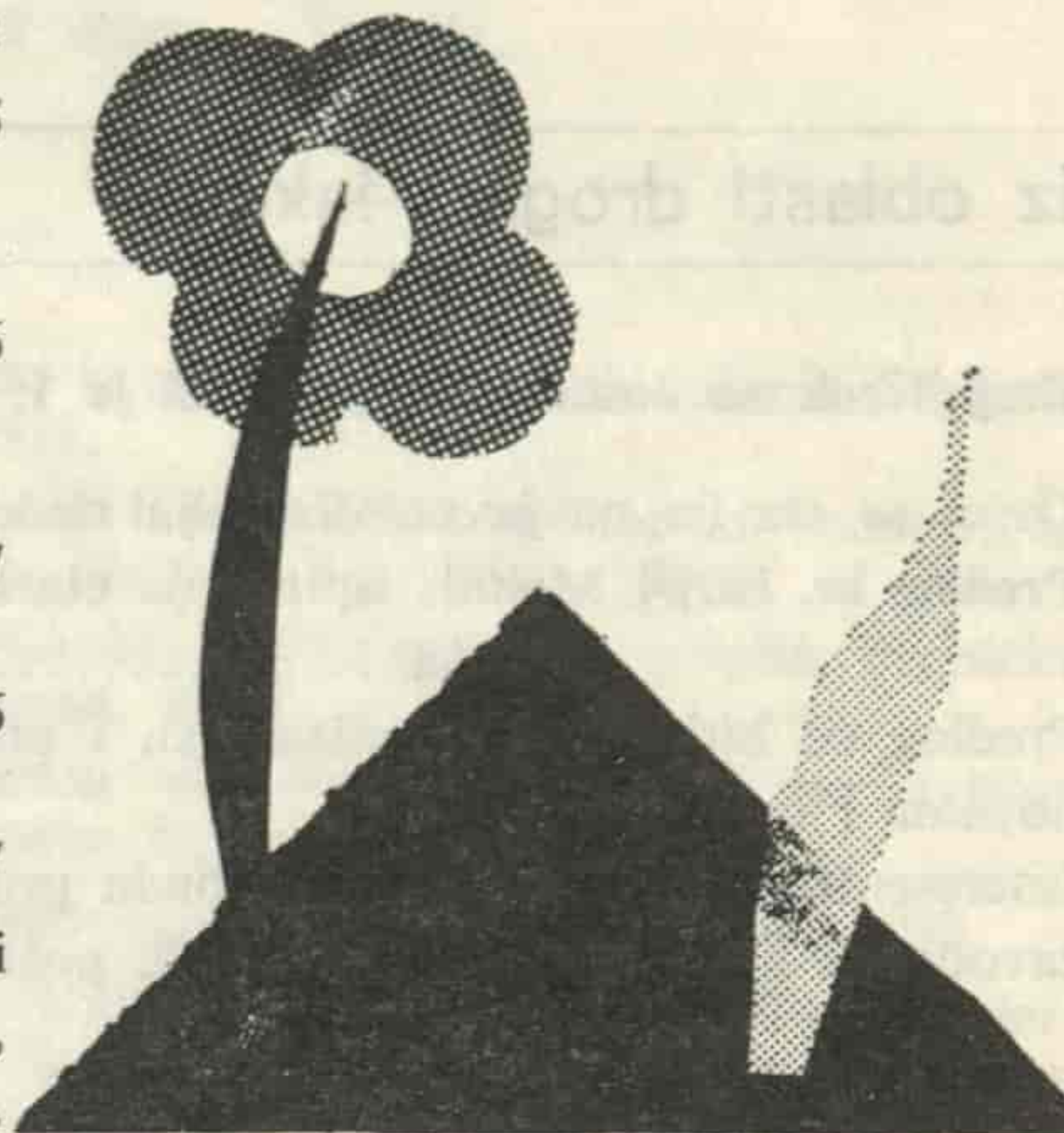
Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. maj 1974. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

- Predlog br. 10909** Veštačka đubriva. Mešana đubriva, granulovana JUS H.B4.035
Predlog br. 10910 Veštačka đubriva. Kompleksna đubriva sa fosforom komponentom rastvorljivom u vodi.
 Uslovi kvaliteta JUS H.B4.036
Predlog br. 10911 Veštačka đubriva. Kompleksna đubriva sa fosforom komponentom rastvorljivom u 2%-noj limunskoj kiselini. Uslovi kvaliteta JUS H.B4.037
Predlog br. 10912 Veštačka đubriva. Kompleksna đubriva. Uzimanje uzoraka i metode ispitivanja JUS H.B8.296
Predlog br. 10913 Veštačka đubriva. Superfosfat. Uzimanje uzoraka i metode ispitivanja JUS H.B8.297

Nove tekstove nacrtu predloga standarda za diskusiju u vezi sa revizijom izradili su proizvođači veštačkih đubriva u okviru svog poslovnog udruženja »Agrohemija«, a u Baranji sa Institutom za primenu nuklearne energije u poljoprivredi iz Zemuna, Kmetijskim institutom iz Ljubljane, Kmetijskim zavodom iz Maribora, Institutom za poljoprivredna istraživanja iz Novog Sada i Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju.

Revidirani predlozi tekstova napred navedenih standarda mogu se dobiti preko Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša 54 (pošt. fah 933).

iz oblasti lovačke municije

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. maj 1974. godine.

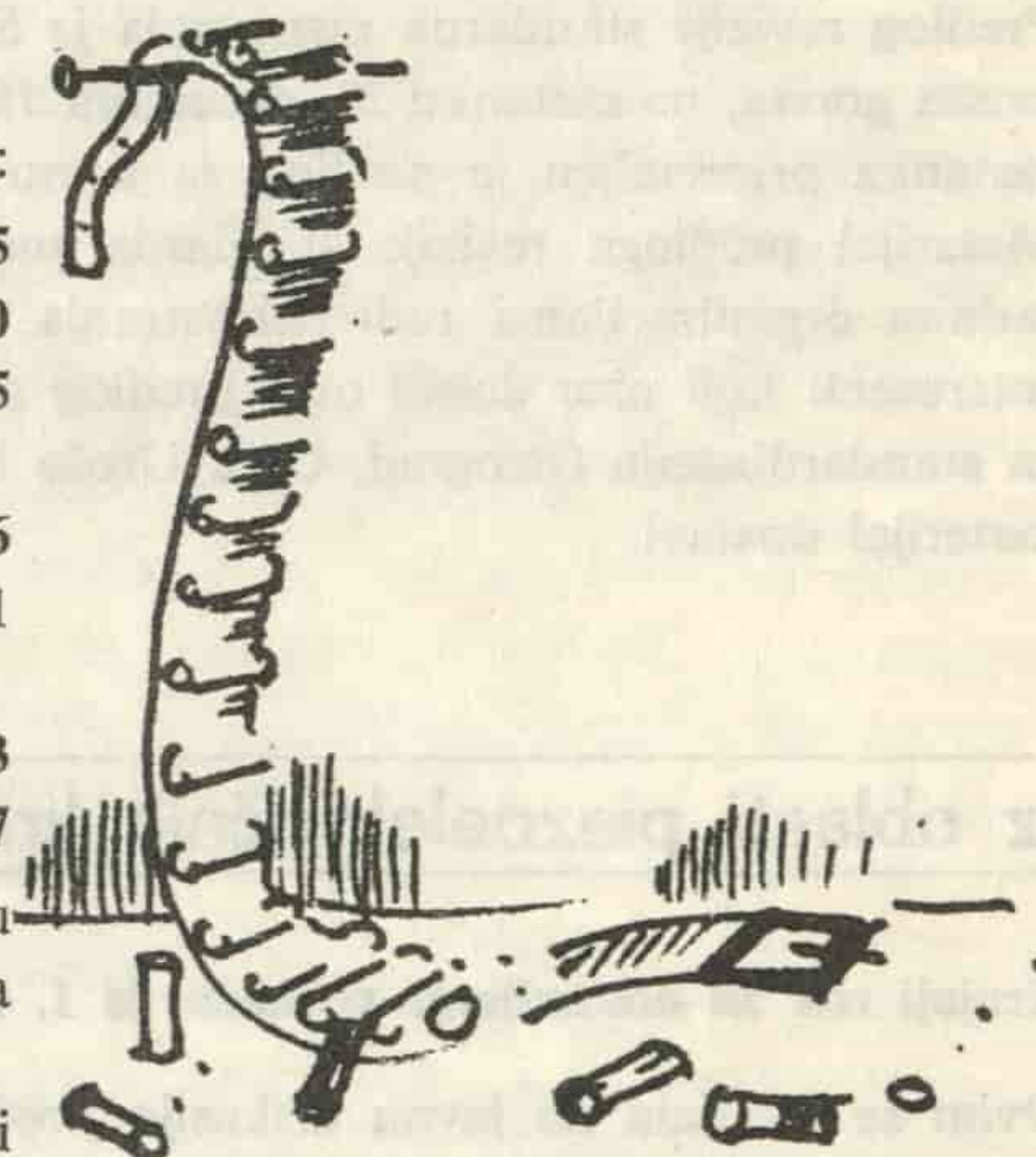
Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

- Predlog br. 10914** Crni lovački barut JUS H.D3.045
Predlog br. 10915 Gotova municija za lovačke puške sačmarice JUS H.D4.110
Predlog br. 10916 Kapsle za municiju za lovačke puške sačmarice JUS H.D4.055
Predlog br. 10917 Kapsle za municiju za lovačke puške sa žljebljenim cevima JUS H.D4.056
Predlog br. 10918 Lovачke čaure za puške sačmarice JUS H.D4.101
Predlog br. 10919 Čepovi i poklopci za lovačku municiju za puške sačmarice JUS H.D4.103
Predlog br. 10920 Bezdinmi lovački barut za puške sačmarice .. JUS H.D3.047

Revizija napred navedenih standarda uslediće zbog uklapanja ove proizvodnje u uslove kvaliteta koje postavlja Briselska konvencija, čiji je član nedavno postala i Jugoslavija.

Nove tekstove nacrtu predloga standarda za diskusiju u vezi sa revizijom izradili su proizvođači u dogovoru sa Zavodom za ispitivanje i žigosanje ručnog vatrenog oružja i municije, u saradnji sa Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju.

Revidirani tekstovi napred navedenih predloga standarda mogu se dobiti preko Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša 54 (pošt. fah 933).

iz oblasti visokonaponskih ispitivanja

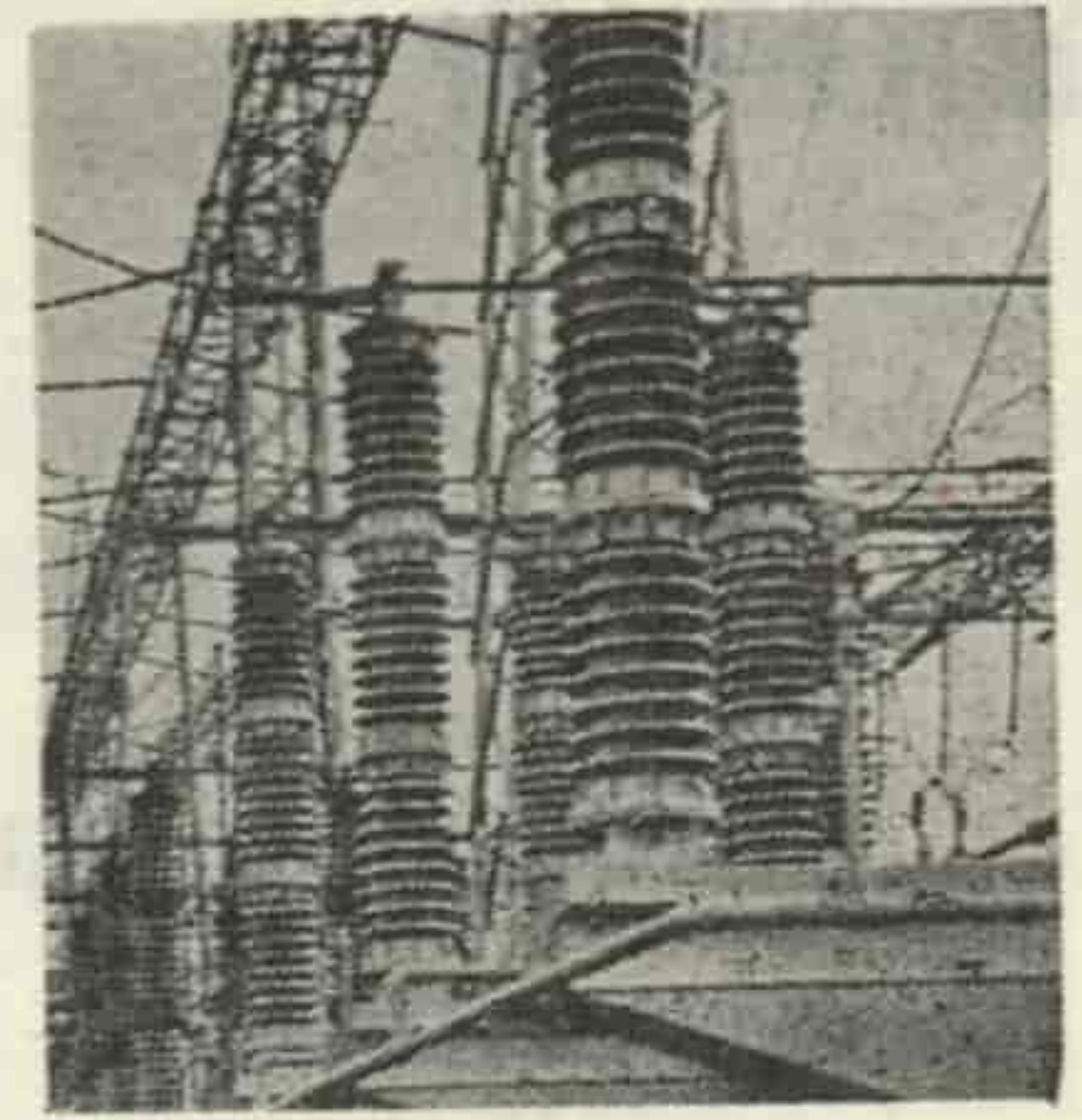
Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. maj 1974. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

- Predlog br. 10921** Visokonaponska ispitivanja. Opšte definicije i zahtevi JUS N.A5.540

Predlog br. 10922 Visokonaponska ispitivanja. Metode ispitivanja JUS N.A5.541
Nacrti predloga standarda izrađeni su u Elektrotehničkom institutu preduzeća
»Rade Končar« u saradnji sa TO 42 JEK-a.

Zainteresovane radne organizacije koje nisu dobile predloge standarda, a žele da im se dostave, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, 11000 Beograd, Cara Uroša 54.

iz oblasti sijalica i pribora

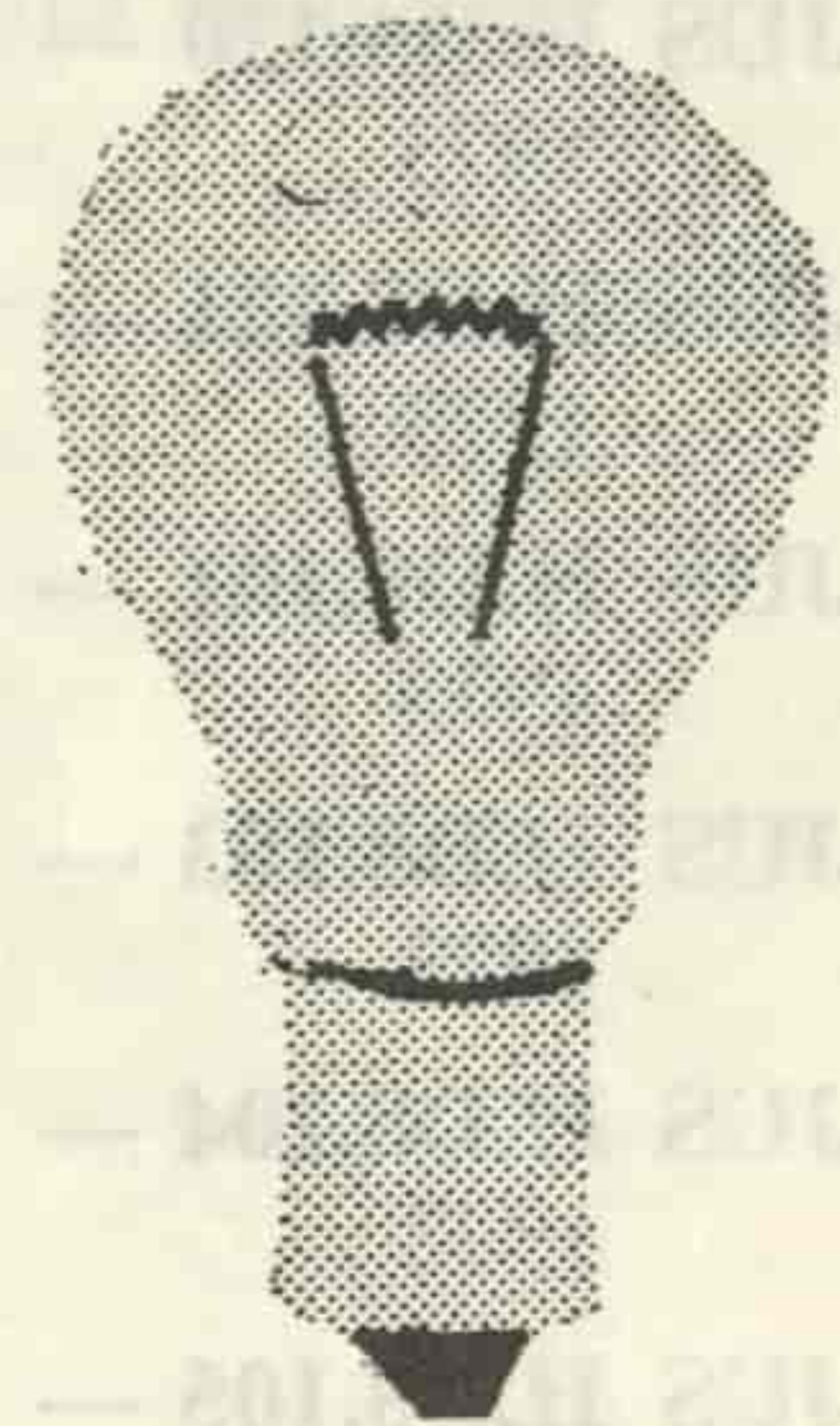
Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. maj 1974. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi standarda:

Predlog br. 10923 Podnožja za sijalice. Podnožje sa jednim udubljenim kontaktom za sijalice u obliku cevi-R 7s	JUS N.L1.150
Predlog br. 10924 Podnožje sa jednim čepom za sijalice u obliku cevi — Fa 4	JUS N.L1.151
Predlog br. 10925 Podnožje sa prstenom za sijalice za motorna vozila — PK 22s	JUS N.L1.152
Predlog br. 10926 Kontaktni deo za podnožja sa prstenom za sijalice za motorna vozila — PK 22s	JUS N.L1.153
Predlog br. 10927 Podnožje sa prstenom za sijalice za motorna vozila — P 14,5s	JUS N.L1.154
Predlog br. 10928 Prsten za podnožje za sijalice za motorna vozila	JUS N.L1.155

Nacrte predloga standarda izradila je fabrika sijalica »Tesla« — Pančevo, u saradnji sa TO 34 JEK-a.

Zainteresovane radne organizacije koje nisu dobile tekst predloga ovih standarda, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, 11000 Beograd, Cara Uroša 54, sa zahtevom da im se dostave.

objavljeni jugoslovenski standardi

»Službeni list SFRJ« br. 53/73 od 11. oktobra 1973. god.

JUS H.D3.100 — Električni detonatori. Tehnički uslovi za izradu i isporuku	29,00
1973	
JUS H.D3.101 — Trenutni električni detonatori	14,00
1973	
JUS H.D3.103 — Trenutni seizmički električni detonatori	14,00
1973	
JUS H.D3.110 — Milisekundni električni detonatori	17,00
1973	
JUS H.D3.120 — Četvrtsekundni električni detonatori	17,00
1973	
JUS H.D3.121 — Polusekundni električni detonatori	17,00
1973	
JUS H.D8.101 — Električni detonatori. Metode ispitivanja:	
1973	
Ispitivanje prema lutajućim strujama	10,00
JUS H.D8.103 — „ Određivanje struje za pojedinačno paljenje detonatora ..	20,00
1973	
JUS H.D8.104 — „ Određivanje struje za serijsko paljenje	23,00
1973	
JUS H.D8.105 — „ Određivanje impulsa paljenja	17,00
1973	
JUS H.D8.106 — „ Ispitivanje osetljivosti prema varničenju	10,00
1973	
JUS H.D8.107 — „ Ispitivanje probojnosti napona	17,00
1973	
JUS H.D8.108 — „ Određivanje električnog otpora	6,00
1973	
JUS H.D8.109 — „ Određivanje osetljivosti prema udaru	10,00
1973	
JUS H.D8.110 — „ Ispitivanje osetljivosti prema toploti	6,00
1973	
JUS H.D8.111 — „ Određivanje zakašnjenja detonacije	14,00
1973	
JUS H.D8.112 — „ Ispitivanje hermetičnosti	10,00
1973	
JUS H.D8.114 — „ Ispitivanje učvršćenja konstrukcije	10,00
1973	
JUS A.D0.105 — Pisanje datuma u numeričkom obliku	10,00
1973	
JUS A.D0.106 — Razmena informacija. Predstavljanje ordinalnih datuma	14,00
1973	
JUS A.D0.107 — Utvrđivanje dana u sedmici na osnovu datuma	10,00
1973	
JUS A.D0.108 — Numeracija sedmica u godini	35,00
1973	

Navedeni standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. januara 1974. godine.

JUS B.D6.201 — Vatrostalni materijal: 1973	Klasifikacija oblikovanih (gustih) proizvoda	10,00
JUS B.D6.202 — „ 1973	Klasifikacija pripremljenih neoblikovanih materijala	17,00
JUS B.D6.521 — „ 1973	Normalne pravougaone opeke	14,00
JUS B.D6.531 — „ 1973	Normalne visoko klinaste opeke	14,00
JUS B.D6.532 — „ 1973	Normalne niske klinaste opeke	14,00
JUS B.D8.301 — „ 1973	Metoda određivanja vatrostalnosti	14,00

Navedeni standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. marta 1974. godine.

JUS B.D8.160 — Vatrostalni materijal. Referentne pirometerske piramide 1973	10,00
---	-------	--------------

Navedeni standard primenjuje se od 1. januara 1974. godine.

primljena dokumentacija

Ovaj pregled sadrži predloge međunarodnih standarda, usvojene međunarodne standarde i drugu važniju dokumentaciju koju je Jugoslovenski zavod za standardizaciju primio od Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

Preporučuje se zainteresovanim da koriste ovu dokumentaciju u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, ili putem izrade kopija, a po posebnom traženju, uz obavezu plaćanja troškova reprodukcije.

dokumentacija ISO

ISO/TC 2 — Vijci, navrtke i pribor

Predlog međunarodnog standarda

br. 3269 »Elementi za pričvršćivanje. Kontrola prijema« (Rok za primedbe 29. I 1974. god.)

ISO/TC 13 — Visina osa mašina

Međunarodni standard:

br. 496 »Visina osa pogonskih i gonjenih mašina«

ISO/TC 17 — Čelik

Međunarodni standard:

br. 3732 »Čelik i liveno gvožđe. Određivanje fosfora. Spektrofotometrijska metoda«

ISO/TC 20 — Aero i kosmonautika

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 223 »Elektroagregat na zemlji. Sigurnosni uređaji za napajanje aviona na zemlji i paljenje motora«

br. 495 »Dimenzija polužnih prekidača sa pričvršćivanjem pomoću jedne rupe (klase 1 i 2)«

br. 2658 »Ispitivanje uticaja okoline na vazduhoplovnu opremu«.

Deo 2.8 : »Otpornost na plesan«.

br. 2660 »Ispitivanje uticaja okoline na vazduhoplovnu opremu«.

Deo 2.10 : Razni pritisci

br. 3282 »Dimenzije polužnih prekidača sa pričvršćivanjem putem jedne ili tri rupe (klase 3)«

br. 3323 »Hidraulični uređaji. Označavanje vrste fluida za koje se uređaji mogu koristiti« (Rok za primedbe 29. V 1974. god.)

ISO/TC 22 — Drumska vozila

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 2575/II »Drumska vozila. Simboli za komande, pokazivače i signalne lampice. Deo II

Predlog izmene 1 standarda ISO 2575/I-1973 »Drumska vozila. Simboli za komande, pokazivače i signalne lampice«, Deo I

br. 2699 »Nosač brizgaljke sa prstenom veličine »S«. Tipovi 2, 3, 4, 5 i 6«

br. 2700 »Nosač brizgaljke sa zavojnicom veličine »S«. Tip 1«

br. 3173 »Drumska vozila. Uređaji za merenje kapaciteta izduvnih gasova dizel-motora u radu pri ustaljenom režimu«

br. 3285 »Drumska vozila. Traka za vežvanje indukcionih kalemova (bobina)«

(Rok za primedbe 25. V 1974. god.)

ISO/TC 24 — Sita, određivanje granulometrijskog sastava sejanjem i drugim metodama

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 3310/I »Laboratorijska sita. Tehnički uslovi i ispitivanje«, Deo I: »Metalna žičana sita«.

br. 3310/II »Laboratorijska sita. Tehnički uslovi i ispitivanje«, Deo II: »Metalna sita sa izbušenom pločom (perforiranom)« (Rok za primedbe 25. V 1974. god.)

ISO/TC 28 — Nafta i proizvodi nafte

Međunarodni standard:

br. 2592 »Proizvodi prerade nafte. Određivanje tačke paljenja i tačke gorenja.

Metoda u otvorenom sudu po Klivlendu«

Predlog međunarodnog standarda

br. 3405 »Proizvodi prerade nafte. Određivanje krive destilacije«
(Rok za primedbe 25. V 1974. god.)

ISO/TC 29 — Sitan alat

Međunarodni standard:

br. 3017 »Koturasta tocila. Izbor tocila u zavisnosti od spoljnog prečnika i unutrašnjeg prečnika rupe«

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 2935.2 »Kružne testere za drvo. Dimenzije«

br. 3286 »Alat za rezanje sa jednim sečivom. Ugao zaobljenja«

br. 3291 »Ekstra dugačke burgije sa morzekoničnom drškom«

br. 3292 »Ekstra dugačke burgije sa valjkastom drškom«

br. 3293 »Upuštači, 60°, 90° i 120°, sa morzekoničnom drškom«

br. 3294 »Upuštači, 60°, 90° i 120°, sa valjkastom drškom«

br. 3295 »Trakaste testere za drvo sa razvrnutim zupcima. Dimenzije«

br. 3316 »Ključevi za vijke i navrtke. Umetak za ručne čaure sa spoljnom četvrtkom. Ispitivanje naprežanja na uvijanje«

br. 3317 »Ključevi za vijke i navrtke. Umetak za mašinske čaure sa spoljnom četvrtkom i šestougaonikom«

br. 3318 »Ključevi za vijke i navrtke. Dvostrani otvoreni ključevi, dvostrani okasti i kombinovani. Maksimalne mere glave ključa«

br. 3337 »Glodala za T žljebove, sa valjkastom drškom i morzekoničnom drškom sa navojem u dršci. Metrička serija«

br. 3366 »Primena tocila. Radionička koturasta tocila. Nosači. Označavanje i dimenzije«

br. 3367 »Primena tocila. Koturasta tocila širine 50 mm i veće. Nosači. Označavanje i dimenzije«

br. 3368 »Primena tocila. Koturasta tekstilna tocila širine 40 mm i veće. Označavanje i dimenzije«.

(Rok za primedbe 25. V 1974. god.)

ISO/TC 34 — Poljoprivredni prehrambeni proizvodi

Međunarodni standard:

br. 2451 »Zrno kakaoa. Specifikacija«

ISO/TC 35 — Boje i lakovi

Međunarodni standardi:

br. 1513 »Boje i lakovi. Prethodni postupak i priprema uzoraka pre ispitivanja«

br. 1515 »Boje i lakovi. Određivanje isparljivih i neisparljivih materija«

br. 1516 »Boje i lakovi. Određivanje stepena opasnosti pomoću tačke paljenja«

br. 1517 »Boje i lakovi. Određivanje vremena površinskog sušenja. Metode staklenih kuglica«

br. 1518 »Boje i lakovi. Ispitivanje zaparivanjem«

br. 1519 »Boje i lakovi. Ispitivanje savitljivosti preko cilindričnog valjka«

br. 1520 »Boje i lakovi. Ispitivanje izvlačenjem«

br. 1521 »Boje i lakovi. Određivanje otpornosti prema kondenzovanoj vodi«

br. 1522 »Boje i lakovi. Ispitivanje čvrstoće premaza pomoću klatna«

br. 1523 »Boje i lakovi. Određivanje tačke paljenja. Metoda u zatvorenom sudu«

br. 1524 »Boje i lakovi. Određivanje finoće mlevenja«

br. 2815 »Boje i lakovi. Ispitivanje zasecanjem po metodi Buchholca (Buchholz)

Izmena 1 preporuke ISO/R 150 — 1960 »Sirovo, rafinisano i kuvano laneno ulje«

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3262 »Punioci za boje«

(Rok za primedbe 25. V 1974. god.)

ISO/TC 36 — Kinematografija

Međunarodni standard:

br. 2968 »Kinematografija. Snimajuće karakteristike za magnetno snimanje zvuka na 8 mm kinematografskom filmu tip S. Specifikacije«

Predlog međunarodnog standarda:

br. 2939 »Kinematografija. Površina slike i optičko snimanje zvuka na 35 mm kinematografskom filmu. Položaj i dimenzije«

(Rok za primedbe 25. V 1974. god.)

ISO/TC 38 — Tekstil

Međunarodni standardi:

br. 1144 »Tekstil. Univerzalan sistem za označavanje linearne gustine (Tex. sistem)«

br. 1766 »Mokat tepisi. Određivanje debljine velura na podlozi«

br. 1822 »Određivanje dužine vunениh vlakana na aparatu za pojedinačno merenje dužine vlakana«

br. 1959 »Tepisi mokat. Određivanje linearne gustoće flora i gustine vlakna flora«

br. 2076 »Osnovni nazivi za hemijska vlakna«

br. 2094 Tekstilni podni pokrivači. Određivanje smanjenja debljine pri dinamičkom opterećenju«

ISO/TC 39 — Mašine alatke

Međunarodni standardi:

br. 229 »Mašine alatke. Brzine i pomaci mašina alatki«

br. 299 »Radni stolovi mašina alatki. T žljebovi i odgovarajući vijci«

br. 447 »Mašine alatke. Smerovi pokretanja organa za rukovanje«

br. 2773/II »Uslovi ispitivanja vertikalnih bušilica sa stalkom. Ispitivanje tečnosti, Deo II: »Praktična ispitivanja«

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3190 »Uslovi ispitivanja bušilica ili koordinantnih bušilica sa jednim vretenom ili sa revolver glavom. Ispitivanje tečnosti« (Rok za primedbe 25. V 1974. god.)

Dopuna 1 standarda ISO 3070/I-1973 »Uslovi za ispitivanje bušilica glodalica sa horizontalnim vretenom. Ispitivanje tečnosti, Deo I: »Mašine sa radnim stolom. Praktična ispitivanja«

ISO/TC 42 — Fotografija

Međunarodni standardi:

br. 1203 »Fotografija. Fotografске kamere. Mesto za bočni otvor i veličina slike«

ISO/TC 44 — Varenje

Izmena 1 standarda ISO 2503 — 1972 »Varenje. Regulatori za boje za gasno zavarivanje, rezanje i srodne postupke«

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3253 »Spojnice za creva za uređaje za zavarivanje i sečenje, i slične postupke« (Rok za primedbe 25. V 1974. god.)

ISO/TC 45 — Elastomeri i proizvodi na bazi elastomera

Međunarodni standardi:

br. 1658 »Prirodni kaučuk (NR). Šest receptura i procena karakteristika vulkanizata«

br. 2230 »Vulkanizovana guma. Pravila za skladištenje«

ISO/TC 46 — Dokumentacija

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 3272/III »Mikrokopije tehničkih crteža i drugih dokumenata konstrukcionih biroa, Deo III: »Unikatne mikrokopije«

br. 3273 »Mikrofiš — transparent formata A6. Dodatne fizičke karakteristike« (Rok za primedbe 25. V 1974. god.)

ISO/TC 47 — Hemija

Međunarodni standardi:

br. 2484 »Kalijumsulfat, tehnički. Određivanje sadržaja kalijuma. Emisiona plamenofotometrijska metoda«

br. 2496 »Sekundarni butinalkohol, tehnički. Spisak metoda za ispitivanje«

br. 2497 »Metiletilketon, tehnički. Spisak metoda za ispitivanje«

br. 2755 »1,1,1— trihloretan, tehnički. Spisak metode za ispitivanje«

br. 2756 »Heksahlorbenzen, tehnički. Spisak metoda za ispitivanja«

br. 2757 »1,2,4 — trihlorbenzen, tehnički. Spisak metoda za ispitivanje«

br. 2828 »Aluminijumoksid za proizvodnju aluminijuma. Određivanje sadržaja fluora. Spektrofotometrijska metoda sa alizorin kompleksom i hantanhloridom«

br. 2830 »Kriolit, prirodni i veštački. Određivanje sadržaja aluminijuma. Metoda atomske apsorpcije«

br. 2831 »Natrijumfluorid, tehnički. Određivanje materije nerastvorenih u vodi«

br. 2832 »Natrijumfluorid, tehnički. Određivanje sadržaja vlage«

br. 2865 »Aluminijumoksid za proizvodnju aluminijuma. Određivanje sadržaja bora. Spektrofotometrijska metoda sa cirkuminom«

br. 2885 »Austaldehid, tehnički. Određivanje ukupnog sadržaja jedinjenja ugljenika. Volumetrijska metoda«

br. 2886 »Austaldehid, tehnički. Određivanje sadržaja gvožđa. Fotometrijska metoda sa 2,2 bipiridil«

br. 2887 »Sekundarni butilalkohol, metiletilketon, izobutilton diacetonalkohol i hekeilenglikol, tehnički. Određivanje kiselosti sa fenolftaleinom. Volumetrijska metoda«

br. 2888 »Furfurol, tehnički. Određivanje kiselosti sa fenolftaleinom. Volumetrijska metoda«

br. 2925 »Aluminijumfluorid, tehnički. Pripremanje i čuvanje uzoraka za ispitivanje«

br. 2927 »Aluminijumoksid za proizvodnju aluminijuma. Uzimanje uzoraka«

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 3194 »Kalijumhidroksid, tehnički. Određivanje sadržaja sumpornih jedinjenja. Titrimetrijska metoda posle redukcije«

br. 3234 »Natrijumsulfat, tehnički. Određivanje gubitka mase na 110°C«

br. 3235 »Natrijumsulfat, tehnički. Određivanje materije nerastvorne u kiselini«

br. 3236 »Natrijumsulfat, tehnički. Određivanje sadržaja hlorida. Merkurimetrijska metoda«

br. 3237 »Natrijumsulfat, tehnički. Sadržaj sulfata. Metoda izračunavanja i gravimetrijska metoda sa barijum-hloridom«

br. 3238 »Natrijumsulfat, tehnički. Određivanje sadržaja kalcijuma. E DTA kompleksometrijska metoda«

br. 3239 »Natrijumsulfat, tehnički. Određivanje sadržaja gvožđa. 1,10 — fenonitrolim fotometrijska metoda«

br. 3240 »Natrijumsulfat, tehnički. Određivanje kiselosti ili alkalnosti«

br. 3241 Natrijumsulfat, tehnički. Merjenje pH-vrednosti. Potencijometrijska metoda«

br. 3242 »Natrijumsulfat, tehnički. Predstavljanje rezultata ispitivanja«

ISO/TC 54 — Etarska ulja

Međunarodni standardi:

br. 212 »Etarska ulja. Uzimanje uzoraka«

br. 1242 »Etarska ulja. Određivanje kiselinskog broja«

br. 1272 »Etarska ulja. Određivanje sadržaja fenola«

ISO/TC 55 — Razmena građa i trupci za rezanje

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3345 »Drvo. Određivanje zatezne čvrstoće u pravcu vlakana« (Rok za primedbe 25. V 1974. god.)

ISO/TC 58 — Boce za gasove

Predlog međunarodnog standarda:

br. 407 »Priključak ventila za male medicinske gasne boce« (Rok za primedbe 25. V 1974. god.)

ISO/TC 59 — Zgradarstvo

Međunarodni standard:

br. 1791 »Modularna koordinacija. Terminološki rečnik«

ISO/TC 61 — Plastične mase

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3374 »Staklena vlakna. Određivanje mase po jedinici površine ili »supstance«

ISO/TC 67 — Materijal i oprema za industriju nafte i prirodnog gasa

Međunarodni standard:

br. 2229 »Materijal i oprema za industriju nafte i prirodnog gasa. Prirubnice za čelične cevi. Nominalni prečnici od 1/2 do 24 inča. Metrijske mere«

ISO/TC 69 — Primena statističkih metoda

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3207 »Statistička obrada podataka. Određivanje intervala statističke tolerancije« (Rok za primedbe 25. V 1974. god.)

ISO/TC 72 — Tekstilne mašine i pomoćni uređaji

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 368 »Tekstilne mašine i pomoćni uređaji. Cevka za prstenaste predilnice i prstenaste končarice, sa konusom 1:64« (Rok za primedbe 25. V 1974. god.)

ISO/TC 79 — Laki metali i njihove legure

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3335 »Poluproizvodi aluminijum-cink-magnezijum legura. Hemijski sastav i mehaničke osobine« (Rok za primedbe 25. V 1974. god.)

ISO/TC 81 — Jedinstveni nazivi za pesticide

Predlozi dopune 6, 7, 8 preporuke ISO/R1 750—1970 »Jedinstveni nazivi za pesticide i druge fitofarmaceutske proizvode«

ISO/TC 86 — Rashladni uređaji:

Međunarodni standardi:

br. 1992/II »Rashladne vitrine za trgovinu. Metode ispitivanja«, Deo II: »Opšti uslovi ispitivanja«

br. 1992/III »Rashladne vitrine za trgovinu. Metode ispitivanja«, Deo III: »Temperatura ispitivanja«

ISO/TC 91 — Površinski aktivna sredstva

Međunarodni standardi:

br. 2869 »Površinski aktivna sredstva. Deterdženti. Anjonske aktivne materije koje hidralizuju u alkalnoj sredini. Određivanje hidrolizirajuće i nehidrolizirajuće anjonske aktivne materije«

br. 2870 »Površinski aktivna sredstva. Deterdženti. Anjonske aktivne materije koje hidroliziraju u kiseloj sredini. Određivanje hidrolizirajući i nehidrolizirajuće anjonske aktivne materije«

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 455 »Površinski aktivna sredstva. Određivanje ukupne sirove masne materije«

br. 685 »Površinski aktivna sredstva. Analiza sapuna. Određivanje ukupnih alkalija« (Rok za primedbe 25. V 1974. god.)

ISO/TC 94 — Lična zaštitna sredstva. Zaštitna odeća i oprema

Međunarodni standard:

- br. 2801 »Zaštitna odeća protiv toplote i vatre. Opšte preporuke za korisnike i za lica odgovorna za njihovo korišćenje«

ISO/TC 97 — Računske mašine i obrada informacija

Međunarodni standard:

- br. 1729 »Obrade informacija. Svojstva ne-perforirane papirne trake«
- Predlozi međunarodnih standarda:
- br. 3307 »Razmena informacija. Predstavljanje vremena u toku dana«
- br. 3309 »Teleinformatika. Procedura upravljanja za spajanje podataka na visokom nivou. Struktura okvira« (Rok za primedbe 25. V 1974. god.)

ISO/TC 101 — Transporteri i elevatori

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 3276 »Oprema za kontinuirani transport. Transporteri sa trakom (guma, plastika, platno, itd.) čelične i žičane. Propisi bezbednosti«
- br. 3277 »Oprema za kontinuirani transport. Termometri sa vešaljima. Propisi bezbednosti«
- br. 3278 »Oprema za kontinuirani transport. Elevatori sa džepovima. Propisi bezbednosti«
- br. 3280 »Oprema za kontinuirani transport. Transportne staze sa valjcima za transport gravimetrijom, teleskopske transportne staze sa valjcima, transportne staze sa valjcima sa preklapanjem. Propisi bezbednosti«
- br. 3281 »Oprema za kontinuirani transport. Zavojne transportne staze sa valjcima. Propisi bezbednosti«
- br. 3283 »Oprema za kontinuirani transport. Presipna mesta«
- br. 3284 »Oprema za kontinuirani transport rasutog materijala. Dimenzije računova za pneumatsko rukovanje« (Rok za primedbe 25. V 1974. god.)

ISO/TC 107 — Metalne i druge neorganske prevlake

Međunarodni standardi:

- br. 2722 »Staklasti i porculanski emajli. Određivanje otpornosti prema limunskoj kiselini, na sobnoj temperaturi«
- br. 2723 »Staklasti i porculanski emajli za čelične limove. Izrada uzoraka za ispitivanje«
- br. 2724 »Staklasti i porculanski emajli za liveno gvožđe. Izrada uzoraka za ispitivanje«

- br. 2733 »Staklasti i porculanski emajli. Aparati za ispitivanje sa kiselim i neutralnim tečnostima i njihovim parama«

- br. 2734 »Staklasti i porculanski emajli. Aparati za ispitivanje sa alkalnim tečnostima«

- br. 2742 »Staklasti i porculanski emajli. Određivanje otpornosti prema ključaloj limunskoj kiselini«

- br. 2743 »Staklasti porculanski emajli. Određivanje otpornosti prema ključaloj hlorovodoničnoj kiselini«

- br. 2744 »Staklasti i porculanski emajli. Određivanje otpornosti prema ključaloj vodi i vodenoj pari«

- br. 2745 »Staklasti i porculanski emajli. Određivanje otpornosti prema vrućem natrijumhidroksidu«

- br. 2746 »Staklasti i porculanski emajli. Emajlirani proizvodi za upotrebu pri veoma korozivnim uslovima. Ispitivanje pri visokom naponu«

- br. 2747 »Staklasti i porculanski emajli. Emajlirano posuđe za kuvanje. Određivanje otpornosti na temperaturne promene«

- br. 2819/I »Metalne prevlake na metalnoj podlozi. Pregled metoda za ispitivanje prijanjanja Deo I: »Elektrolitičke i hemijske prevlake«

ISO/TC 111 — Lanci za dizanje, njihove spojke i pribor
Međunarodni standard:

- br. 2766 »Jednostruka kuka za dizanje sa ispuštom i stablom, kapaciteta do 25 tona. Klase M, P, S (T, V). Kuka kovana u kalupu i slobodno kovana«

ISO/TC 113 — Merenje protoka tečnosti u otvorenim kanalima

Međunarodni standard:

- br. 1100 »Merenje protoka tečnosti u otvorenim kanalima. Postavljanje i funkcionisanje merne stanice i određivanje odnosa visina«

ISO/TC 114 — Časovničarstvo

Predlog međunarodnog standarda:

- br. 3157 »Radioluminiscentni instrumenti za merenje vremena. Specifikacije« (Rok za primedbe 25. V 1974. god.)

ISO/TC 116 — Aparati za grejanje prostorija

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 3288 »Uređaji za grejanje prostorija. Opšte metode za ispitivanje«
- br. 3289 »Grejna komora za čvrsta goriva. Posebne metode za ispitivanje« (Rok za primedbe 25. V 1974. god.)

ISO/TC 119 — Materijali i proizvodi metalurgije praha

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 3312 »Sinterovani metalni materijali i tvrdi metali. Određivanje Jungovog modula«
- br. 3326 »Tvrđi metali. Određivanje jačine koeruitivnog polja«
- br. 3327 »Tvrđi metali. Određivanje transverzalne jačine preloma« (Rok za primedbe 25. V 1974. god.)

ISO/TC 131 — Hidraulični metali i njihovi organi

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 3320 »Hidraulični cilindri namenjeni hidrauličnim i pneumatskim transmisijama. Prečnici cilindra i principi klipnjača. Metrička serija«

br. 3321 »Hidraulični cilindri namenjeni hidrauličnim i pneumatskim transmisijama. Prečnici cilindra i prečnici klipnjača. Serija u inčima«

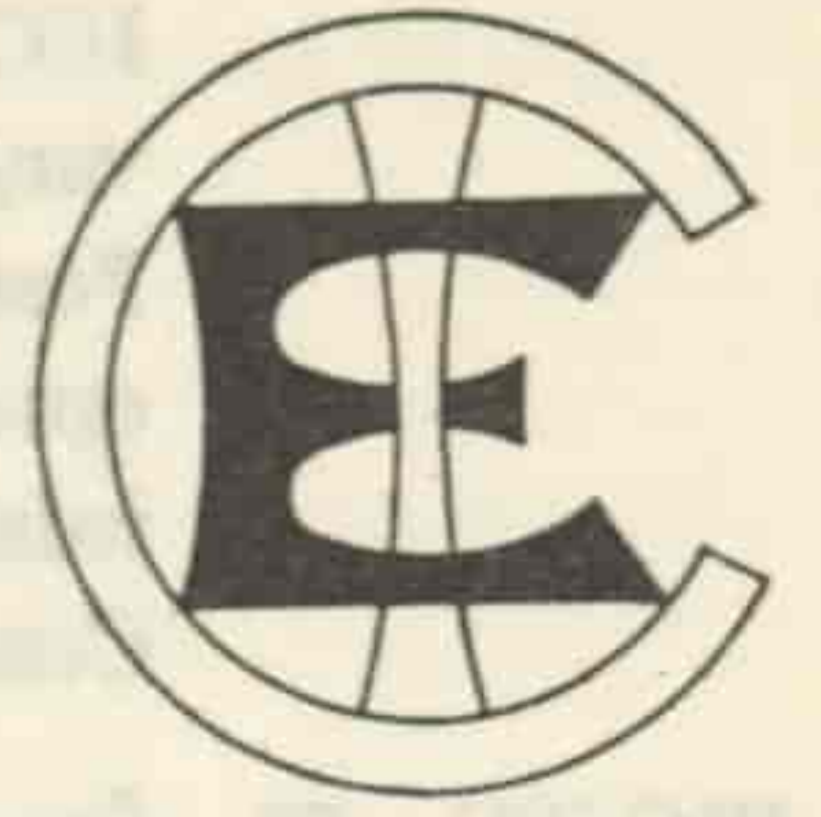
br. 3322 »Hidraulični cilindri namenjeni hidrauličnim i pneumatskim transmisijama. Nominalni pritisci«.
(Rok za primedbe 25. V 1974. god.)

ISO/TC 137 — Sistemi veličina, označavanja i obeležavanja obuće

Predlog međunarodnog standarda:

- br. 3355 »Veličine obuće. Sistem stepenovanja dužine (pri primeni Mondapasant sistema)« (Rok za primedbe 25. V 1974. god.)

dokumentacija IEC

IEC/TSC 13B Merni pokazni instrumenti

IEC publikacija 428: Standardne ćelije.
Prvo izdanje 1973. god.
Cena: 25 šv. fr.

IEC/TC 15 Izolacioni materijal

IEC publikacija 426
Prvo izdanje 1973. god.
Postupci za određivanje elektrolitičke koro-
zije u prisustvu izolacionih materijala.
Cena: 42 šv. fr.

IEC/TC 17 Prekidači i kontroleri

Izveštaj potkomiteta 17A sa sastanka u
Grenoblu, održanog od 13. do 15. septembra
1973. godine.

IEC/TSC 20B Električni kablovi niskog napona

Dopuna br. 2 — IEC publikacije 227
Prvo izdanje 1967. god.
Savitljivi provodnici i gajtani izolovani
PVC-masom za nazivne napone do 750 V.
Novembar 1973. god.
Cena: 5 šv. fr.
Dopuna br. 4 — IEC publikacije 227
Prvo izdanje 1967. god. Savitljivi provodnici
i gajtani izolovani PVC-masom za nazivne
napone do 750
V. Novembar 1973. god.
Cena: 5 šv. fr.

IEC/TC 22 Usmerač

Izveštaj sa sastanka u Minhenu, održanog
29. juna 1973. godine.

IEC/TSC 23A Instalacione cevi i pribor

IEC publikacija 423: Spoljašnji prečnici
instalacionih cevi i navoji za cevi i pribor.
Prvo izdanje 1973. god.
Cena: 15 šv. fr.

IEC/TC 34 Sijalice i pribor

Izveštaj komiteta 34 sa sastanka u Minhenu,
održanog 23. juna 1973. godine.
Izveštaj potkomiteta 34B sa sastanka u
Minhenu, održanog 18. i 19. juna 1973. god.
Izveštaj potkomiteta 34C sa sastanka u
Minhenu, održanog 21. i 22. juna 1973. god.

IEC/TC 36 Izolatori

IEC publikacija 433 (Prvo izdanje, 1973. god.)
Karakteristike elemenata lančanih izolatora
tipa dugačkog štapa.
Cena: 22, 50 šv. fr.

IEC/TC 40 Kondenzatori i otpornici za elektronske uređaje

IEC publikacija 440: Metoda za merenje
nelinearnosti na otpornicima.
Prvo izdanje 1973. god.
Cena 18 šv. fr.

IEC/TC 43 Električni ventilatori

Izveštaj sa sastanka u Minhenu, održanog
21. i 29. juna 1973. godine

IEC/TC 44 Električna oprema za mašine alatke

Izveštaj sa sastanka u Minhenu, održanog
od 25. do 28. juna 1973. godine.

IEC/TC 49 Piesoelektrični kristali

IEC publikacija 368 A: Piesoelektrični filtri.
Prva dopuna IEC publikacije 368 (1971. god.)
Odeljak III: Smernice za upotrebu pieso-
električnih filtera.
Cena: 43,50 šv. fr.

IEC/TC 50 Klimatska i mehanička ispitivanja

IEC publikacija 68-2-34: Osnovna ispitivanja
uticaja okoline. Deo 2: Ispitivanja. Postu-
pak Fd:
Slučajne vibracije širokog opsega. Opšti
uslovi.
Prvo izdanje 1973. god.
Cena: 36 šv. fr.

IEC publikacija 68-3-35: Osnovna ispitivanja
uticaja okoline. Deo 2: Ispitivanja. Postupak
Fda: Slučajne vibracije širokog opsega —
— visoka reproduktivnost.
Prvo izdanje 1973. god.
Cena: 45 šv. fr.

IEC publikacija 68-3-36: Osnovna ispitivanja
uticaja okoline. Deo 2: Ispitivanja. Postu-
pak Fdb: Slučajne vibracije širokog opse-
sega — srednja reproduktivnost.
Prvo izdanje 1973. god.
Cena: 45 šv. fr.

IEC publikacija 68-3-37: Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Deo 2: Ispitivanja. Postupak Fdc: Slučajne vibracije širokog opsega — slaba reproduktivnost. Prvo izdanje 1973. god.
Cena: 27 šv. fr.

IEC/TC 52 Štampana kola

IEC publikacija 249-3: Osnovni materijal obložen metalnom folijom za štampana kola. Deo 3: Specijalni materijali koji se koriste u vezi sa tehnikom štampanih kola. Prvo izdanje 1973. god.
Cena: 22,50 šv. fr.

IEC/TC 55 Žice za namotaje

IEC publikacija 429: Klasifikacija otporničkih žica namenjenih za grejače. Prvo izdanje 1973. god.
Cena: 5 šv. fr.

IEC/TC 64 Električne instalacije u zgradama

IEC publikacija 364-3-1. Deo 3: Opšti zahtevi za instalacije. Glava I: Zaštitne mere za obezbeđenje sigurnosti, sekcija I do III. Prvo izdanje 1973. god.
Cena: 42 šv. fr.

IEC/TC 51
IEC publikacija 440: Metalni namotaji za namotaje
Prvo izdanje 1973. god.
Cena: 18 šv. fr.

IEC/TC 43
Ispitivanja izolacionih materijala
Ispitivanja za izolaciju u Minibus, odobrenje
21. i 29. juna 1973. godine

IEC/TC 44
Električne grejnice za izolacione materijale
Ispitivanja za izolaciju u Minibus, odobrenje
od 15. do 18. juna 1973. godine

IEC/TC 49
Izolacioni materijali
IEC publikacija 361 A: Ispitivanja izolacionih materijala
Prvo izdanje IEC publikacija 361 (1973. god.)
Odobrenje III: Završeno sa opštom primenom
električnih grejnice
Cena: 42,50 šv. fr.

IEC/TC 50
Izolacioni i mekani izolacioni materijali
IEC publikacija 68-3-35: Osnovna ispitivanja izolacione okoline. Deo 3: Ispitivanja. Postupak Fdc: Slučajne vibracije širokog opsega — slaba reproduktivnost.
Prvo izdanje 1973. god.
Cena: 36 šv. fr.

IEC publikacija 68-3-35: Osnovna ispitivanja izolacione okoline. Deo 3: Ispitivanja. Postupak Fdc: Slučajne vibracije širokog opsega — slaba reproduktivnost.
Prvo izdanje 1973. god.
Cena: 35 šv. fr.

IEC publikacija 68-3-35: Osnovna ispitivanja izolacione okoline. Deo 3: Ispitivanja. Postupak Fdc: Slučajne vibracije širokog opsega — slaba reproduktivnost.
Prvo izdanje 1973. god.
Cena: 42 šv. fr.

IEC publikacija 429
Prvo izdanje 1973. god.
Cena: 5 šv. fr.

IEC/TC 17
Ispitivanja izolacionih materijala
Ispitivanja izolacionih materijala u Minibus, odobrenje
21. i 29. juna 1973. godine

IEC/TC 208
Ispitivanja izolacionih materijala u Minibus, odobrenje
21. i 29. juna 1973. godine
Cena: 25 šv. fr.

IEC/TC 22
Ispitivanja izolacionih materijala u Minibus, odobrenje
21. juna 1973. godine

IEC/TC 228
Ispitivanja izolacionih materijala u Minibus, odobrenje
21. i 29. juna 1973. godine
Cena: 42 šv. fr.

IEC/TC 24
Ispitivanja izolacionih materijala u Minibus, odobrenje
21. i 29. juna 1973. godine
Cena: 42 šv. fr.

kalendar zasedanja

Kalendar zasedanja tehničkih komiteta, potkomiteta i drugih organa međunarodnih organizacija: Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO i Međunarodne elektrotehničke komisije IEC.

U ovoj rubrici objavljujemo nova sazvana i planirana zasedanja, prema informacijama iz Biltena ISO i Biltena IEC, koja u prethodnim biltenima »Standardizacija« nisu objavljena.

Planirana zasedanja označena su znakom.* Datumi i mesta ovih zasedanja biće naknadno definitivno određeni.

Zainteresovana preduzeća, organizacije i ustanove koje žele da o svom trošku pošalju svoje stručnjake na neko od ovih zasedanja, treba da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša br. 54, radi dobijanja potrebnih objašnjenja i uputstava.

Za učešće na zasedanju ISO i IEC potrebno je pismeno ovlašćenje Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, pošto je JZS u tim organizacijama učlanjen u ime naše zemlje.

ISO

1974.

Februar

4—6	Miami	ISO/TC 22/SC 17	Drumska vozila. Vidljivost
4—6	Keln	ISO/TC 119/SC 2	Materijali i proizvodi metalurgije praha. Metode uzimanja uzoraka i ispitivanje praha (uključujući praškove za tvrde metale)
4—6	Štokholm	ISO/TC 136/SC 1	Nameštaj. Metode ispitivanja
7—8	Keln	ISO/TC 119/SC 3	Materijali i proizvodi metalurgije praha
11—15	London	ISO/TC 52/SC 1	Metode uzimanja uzoraka i ispitivanja proizvoda od sinte-rovanog metala (izuzev od tvrdih metala)
12—15	Keln	ISO/TC 132/SC 3	Hermetičke limenke za životne namirnice. Limenke za opštu upotrebu
13—15	London	ISO/TC 57/SC 3	Ferolegure. Specifikacije
19	Nju Delhi	ISO/TC 34/SC 8	Metrologija i karakteristika površina. Instrumenti za merenje neravnina, centričnosti i cilindričnosti
20—22	Oslo	*ISO/TC 10/SC 5	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi. Sredstva za uživanje
20—26	Nju Delhi	ISO/TC 34/SC 7	Tehnički crteži. Kotiranje i tolerancije
21—22	Berlin	ISO/TC 107/SC 6	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi. Mirođije i začini
			Metalne i druge neorganske prevlake. Staklasti i drugi porculanski emajli

Februar/Mart

Brisel

*ISO/TC 94/SC 9

Lična zaštitna sredstva. Zaštitna odeća i oprema

Mart			
4—8	Milano	ISO/TC 54	Etarska ulja
19—21	Berlin	*ISO/TC 22/SC 11	Drumska vozila. Sigurnosno staklo
27—28	Nemačka	*ISO/TC 22/SC 7 *ISO/TC 22/SC 5	Drumska vozila. Uređaj za ubrizgavanje i prečistači goriva Drumska vozila. Ispitivanje motora
I Kvartal			
	CA 2	*ISO/TC 31/SC 5 ISO/TC 35 ISO/TC 35/SC 1 ISO/TC 35/SC 9 ISO/TC 35/SC 10 *ISO/TC 47/SC 12	Gume, naplaci i ventili. Gume i naplaci za poljoprivredne mašine Boje i lakovi Boje i lakovi. Terminologija Boje i lakovi. Opšte metode ispitivanja boja i lakova Boje i lakovi. Metode ispitivanja veziva za boje Hemija. Halogenski derivati ugljovodonika i opšte metode, amini
	Moskva	*ISO/TC 69/SC 4 *ISO/TC 95/SC 9 *ISO/TC 152 *ISO/TC 154/SC 2	Primena statističkih metoda. Statistička kontrola kvaliteta Kancelarijske mašine prezentiranja dokumenata, razmaci između redova i praznine između znakova Gips, proizvodi na bazi gipsa Dokumenti, osnovni podaci u administraciji, trgovini i industriji
April			
2—3	London	*ISO/TC 21/SC 6	Vatrogasna oprema. Materije za gašenje požara
2—3	Štokholm	*ISO/TC 31/SC 3	Gume, naplaci i ventili. Gume i naplaci za automobile, motorcikle i skutere
3—5	Ženeva	EXCO	Upravni odbor
23—25	Pariz	*ISO/TC 20/SC 10	Aero i kosmonautika. Cevi, cevne spojke i odgovarajuće zaptivke za vazduhoplove
Maj			
15—16	Cirih	*ISO/TC 29/SC 2	Sitan alat. Burgije
16—17	Cirih	*ISO/TC 29/SC 3 *ISO/TC 1/SC 4 *ISO/TC 3/SC 3	Sitan alat. Razvrtači Navoji. Kontrola Tolerancije. Prostorna merenja
	Berlin	*ISO/TC 10/SC 6	Tehnički crteži. Crteži u mašinstvu
	CA 2	*ISO/TC 31/SC 9	Gume, naplaci i ventili. Ventili i zračnice
	Hag	*ISO/TC 136/SC 7	Nameštaj. Nameštaj za škole
Juni			
3—5	Pariz	*ISO/TC 27/SC 3	Čvrsta mineralna goriva. Koks
7	Davos	*ISO/TC 150/SC 1	Implanti za hirurgiju. Kardiovaskularna hirurgija
14—17	Lenjingrad	*ISO/TC 8/SC 8 *ISO/TC 22/SC 20 *ISO/TC 23/SC 13 *ISO/TC 60	Brodogradnja. Brodska okna Drumska vozila. Označavanje vozila Poljoprivredne mašine i traktori. Oprema za sređivanje bašti i ledina Zupčanici
II Kvartal			
		*ISO/TC 29/SC 5 *ISO/TC 37 *ISO/TC 82/SC 3 *ISO/TC 116/SC 2 *ISO/TC 135/SC 4	Sitan alat. Tocila Terminologija (principi i usklađivanja) Rudarstvo. Rudarska (izvozna) užad Aparati za grejanje prostorija. Parni kotlovi Ispitivanje bez razaranja. Metode električnog i magnetnog ispitivanja
	Keln	*ISO/TC 136/SC 5 *ISO/TC 142 *ISO/TC 144/SC 3	Nameštaj. Nameštaj za domaćinstvo Oprema za prečišćavanje vazduha i gasova Sistemi za difuziju vazduha. Tehnika merenja

Septembar

24—26	Ženeva Toronto	*ISO/Council *ISO/121	Savet Oprema za anesteziju i aparati za disanje za medicinsku upotrebu
-------	-------------------	--------------------------	---

Septembar/Oktobar

30—4	Helsinki Jugoslavija	*ISO/TC 138 *ISO/TC 68/SC 1 *ISO/TC 136	Cevi i fitinzi od plastičnih masa za transport fluida Standardizacija u oblasti bankarstva. Bankarske operacije Nameštaj
------	-------------------------	---	--

III Kvartal

	SSSR	*ISO/TC 104/SC 3 *ISO/TC 108/SC 1	Konteneri za transport robe. Dimenzije, tehnički uslovi i uslovi ispitivanja. Konteneri serije 3 Mehanički udari i vibracije. Uravnotežavanje mašine za uravnotežavanje
--	------	--------------------------------------	--

Oktobar

7—11	Vašington	*ISO/TC 97/SC 13	Računske mašine i obrada informacija. Međusobni spojevi opreme
14—19	Tokio	*ISO/TC 104	Konteneri za transport robe
21—25	Tokio	*ISO/TC 97/SC 14	Računske mašine i obrada informacija. Predstavljanje elemenata podataka
	London	*ISO/TC 79/SC 2	Laki metali i njihove legure. Anodni aluminijum

November

11—13	Cirih	*ISO/TC 95/SC 15	Kancelarijske mašine. Numeričke alfanumeričke kancelarijske mašine
	London	*ISO/TC 48	Laboratorijsko stakleno posuđe i aparati

IV Kvartal

		*ISO/TC 5/SC 5 ISO/TC 20/SC 5	Metalne cevi i fitinzi. Fitinzi (izuzev od livenog gvožđa) Aero i kosmonautika. Klimatski i radni uslovi za avionsku opremu
--	--	----------------------------------	--

Nepoznati podaci za mesec

		*ISO/TC 10/SC 4	Tehnički crteži. Šematsko prikazivanje u oblasti kinematike
	Italija	*ISO/TC 17/SC 1	Čelik. Metode hemijskih i spektrografskih ispitivanja
		*ISO/TC 17/SC 3	Čelik. Konstrukcioni čelici
		*ISO/TC 17/SC 17	Čelik. Metode ispitivanja čelika (isključujući mehanička i hemijska ispitivanja)
		*ISO/TC 20/SC 9	Aero i kosmonautika. Opterećenje vazduhoplova
		*ISO/TC 23/SC 2	Poljoprivredne mašine i traktori. Opšta ispitivanja
	Prag	*ISO/TC 23/SC 3	Poljoprivredne mašine i traktori. Sigurnost i udobnost vozača
		*ISO/TC 23/SC 7	Poljoprivredne mašine i traktori. Oprema za žetvu i konzervaciju
		*ISO/TC 25	Liveno gvožđe
		*ISO/TC 30	Merenje protoka tečnosti u zatvorenim kanalima
		*ISO/TC 30/SC 2	Merenje protoka tečnosti u zatvorenim kanalima. Uređaj za merenje razlike pritiska
		*ISO/TC 30/SC 3	Merenje protoka tečnosti u zatvorenim kanalima. Ispitivanja oblasti brzina
		*ISO/TC 30/SC 4	Merenje protoka tečnosti u zatvorenim kanalima. Metode registrovanja
		*ISO/TC 30/SC 5	Merenje protoka tečnosti u zatvorenim kanalima. Elektromagnetni merači protoka

*ISO/TC 30/SC 6	Merenje protoka tečnosti u zatvorenim kanalima. Terminološki rečnik
*ISO/TC 30/SC 7	Merenje protoka tečnosti u zatvorenim kanalima. Merač protoka
*ISO/TC 35/SC 9	Boje i lakovi. Opšte metode ispitivanja boja i lakova
*ISO/TC 35/SC 10	Boje i lakovi. Metode ispitivanja veziva za boje
*ISO/TC 43/SC 1	Akustika
*ISO/TC 43/SC 1	Akustika. Buka
*ISO/TC 47	Hemija
*ISO/TC 47/SC 11	Hemija. Opšte metode za organske proizvode
*ISO/TC 50	Šelak
*ISO/TC 57	Metrologija i karakteristika površine
*ISO/TC 58	Boje za gasove
*ISO/TC 59/SC 2	Zgradarstvo. Terminologija, simboli i usaglašavanje jezičkog izražavanje
*ISO/TC 59/SC 8	Zgradarstvo. Spoljni radovi
*ISO/TC 72/SC 1	Tekstilne mašine i pomoćni uređaji
*ISO/TC 78	Aeromatični ugljovodonic
*ISO/TC 81	Jedinstveni nazivi za pesticide
*ISO/TC 94/SC 1	Lična zaštitna sredstva. Zaštitna odeća i oprema. Zaštitni šlemovi
*ISO/TC 94/SC 4	Lična zaštitna sredstva. Industrijski zaštitni šlemovi
*ISO/TC 94/SC 6	Lična zaštitna sredstva. Zaštita očiju.
*ISO/TC 94/SC 9	Lična zaštitna sredstva. Nezapaljiva odeća
*ISO/TC 115/SC 1	Pumpe. Dimenzije pumpi
*ISO/TC 115/SC 2	Pumpe. Metode merenja i ispitivanja
*ISO/TC 132/SC 1	Ferolegure. Uzimanje uzoraka
*ISO/TC 135/SC 5	Ispitivanje bez razaranja. Metode ispitivanja radijacijama
*ISO/TC 135/SC 6	Ispitivanja bez razaranja. Metode otkrivanja gubitaka
*ISO/TC 136/SC 6	Nameštaj. Kancelarijski nameštaj
*ISO/TC 152	Gips
*ISO/UPU	Komitet za vezu

informacije ISO

U ovoj rubrici objavljuju se stručne i druge informacije iz informativnog biltena Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO).

plenarni sastanci ISO/USA-1973, Vašington, 4. do 14. IX 1973.

U okviru Devetog generalnog zasedanja Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO, održano je pet plenarnih sastanaka otvorenih za javnost, na kojima je diskutovano o sledećim pitanjima: Uticaj međunarodnih standarda na svetsku trgovinu i razmenu, Bezbednost i zaštita na radu, Nacionalni i međunarodni standardi za zaštitu životne sredine, Svet usvaja metrički sistem — odraz na međunarodnu standardizaciju i Pozivanje na standarde — pravni i drugi aspekti primene.

U prošlom broju našeg biltena objavili smo prevod prikaza u ISO Biltenu br. 10/11 o plenarnim sastancima koji su se

odnosili na pitanja: Nacionalni i međunarodni standardi za zaštitu životne sredine i Uticaj međunarodnih standarda na svetsku trgovinu i razmenu.

U ovom broju biltena dajemo prevod prikaza datog u ISO Biltenu br. 12 o plenarnom sastanku koji se odnosi na temu: Pozivanje na standarde — pravni i drugi aspekti primene. Uz ovaj prikaz dajemo i prevod dokumenta: ISO/IEC kodeks principa »Pozivanje na standarde«, koji je usvojen na zasedanjima Saveta organizacija ISO i IEC.

pozivanje na standarde pravni i drugi aspekti primene

Predsedavajući: E. V. Grinsmit (Greusmith) predsednik Britanske organizacije za standardizaciju (BSI)

Ovo je treći otvoren sastanak u okviru Devetog zasedanja generalne skupštine ISO, o kojem se daje izveštaj u biltenu ISO. U broju oktobar/novembar bili su dati prikazi o sastancima koji su se odnosili na »Uticaj međunarodnih standarda na razmenu i trgovinu u svetu« i na »standarde o životnoj sredini«, a izveštaji o ostalim sastancima biće dati u sledećim brojevima Biltena. Ovde dajemo kratak rezime govora. Kopije potpunih tekstova mogu se dobiti od Centralnog sekretarijata ISO.

— **H.A.R. Bini (Binney) predsednik ISO komiteta za sertifikaciju (CERTICO)**

Masovan pokret za povećavanjem razmene u svetu i naglog razvoja tehnologije praćen je sada povećanim radom organizacija ISO i IEC u kojima dolazi do međunarodne saradnje u industriji, nauci i potrošnji u tako velikom obimu koji do sada nije nigde zabeležen. U ovom pogledu politika ISO je jasna: U slučajevima kada državni organi nađu za potrebno da treba propisati tip ili upotrebu nekog uređaja

u pogledu bezbednosti, zdravlja i zaštite potrošača ili zaštite životne sredine, tehničke kriterijume treba odrediti pozivanjem na standarde. Ovo je zaista efikasan način da se omogući slobodno odvijanje razmene i prilagođavanje tehničkom napretku. Zato politika pozivanja na standarde postavlja pred organizacije za standardizaciju obavezu da donose prave standarde u pravo vreme.

Pod pravim standardom podrazumeva se onaj koji je ne samo donet na bazi međunarodnog sporazuma, nego je prihvatljiv za državne organe koji donose propise i koji moraju biti ubeđeni da će se standardi jednoobrazno primenjivati. Ovde su važni postupci glasanja. U poslednje vreme ISO traži veću podršku pri usvajanju predloga dokumenta tako da i u momentu glasanja šalje upitnik zemljama članicama ISO o tome da li nameravaju primenjivati standard. Ovo je dobar put, ali ja verujem da će se posle izvesnog vremena morati ići dalje. Organizacije vlada zemalja ne mogu ulaziti u aranžmane pozivajući se na međunarodne standarde, ako vlade nisu ubeđene da se standardi i primenjuju.

Rekao sam takođe da se standardi moraju donositi u pravo vreme. Pod ovim podrazumevam donošenje standarda prema rokovima koji se predvide pri predloženom dono-

šenju zakona ili prema programu harmonizacije. Ovo je takođe predviđeno u ISO smernicama za utvrđivanje rokova, ako se postavljaju prema zahtevu međudržavnih organa. Ne može se, naravno, postići saglasnost da se naređuje, već, kao što mnogi od nas znaju, utvrđivanje realnih rokova je u praksi osetljiva stvar.

— **Vinsent Travaljini (Vincent D. Travaljini)**, jedan od direktora u Birou međunarodne trgovine, Odsek za trgovinu SAD

Može se očekivati da će u buduće rasti broj nacionalnih i regionalnih standarda i to obavezni i sa neobaveznom primenom. Kada su ovi standardi prihvaćeni i međunarodno, ometanje trgovine treba da je minimalno.

U Sjedinjenim Američkim Državama mogućnost primene »Pozivanja na standarde« u suštini zavisi od zakona, politike i prakse organa koji ima ovlašćenje za donošenje standarda. Sistem donošenja propisa koji je izgrađen u SAD nije mnogo pogodan.

Mada je »pozivanje na standarde« kao metod dobro poznato u SAD, njegovu širu primenu sprečavaju znatne ustavne, statutarne i druge zakonske i praktične smetnje. Mada jednostavna rešenja ne postoje, svaki organ koji donosi ili usvaja standard ima mogućnost da razmotri upotrebu međunarodnog standarda, kompletnog ili jednog njegovog dela, ali bi na ovaj način prošlo mnogo vremena dok se ne otklone neželjene smetnje u razmeni.

Postoji i nastojanje da se utvrđeni administrativni postupci, kao i postojeći standardi, ne menjaju. Kada su u pitanju zaštita društvenih interesa i zainteresovanih delova društva od samovoljnih postupaka državnih organa ili zaštita zdravlja i bezbednost, onda ne može biti kompromisa.

Sa druge strane, ako se ne saraduje pri stvaranju međunarodnih standarda, ili ako se kruto prilazi pitanju primene odgovarajućih međunarodnih standarda podrazumevajući i doslovnu primenu, može doći do negativnih posledica kada su u pitanju i potrošači i poslovni ljudi. Vrednost razmene o kojoj se ovde radi je tako velika da se ne sme propustiti ni jedan od pokušaja da se nađe način primene međunarodnih standarda.

— **K. Irjo Koskinen (K. Yrjo — Koskinen)**, direktor sektora za razmenu i tehnologiju u Ekonomskoj komisiji UN za Evropu, ECE

Zadovoljan sam što mogu izjaviti da je organizacija ISO bila prva koja je odgovorila na naš zahtev koji se odnosio na rokove. Marta 1973. god. sekretarijat ISO uručio je organizaciji ECE dokumenat koji se odnosio na prioritet rada i na rokove standardizacije proizvoda u organizaciji ISO, i to onih proizvoda koji se nalaze na spisku za prioritet koji je usvojen na drugom sastanku ECE.

Može se verovati da će utvrđivanje prioriteta i rokova ubrzati međunarodnu standardizaciju i doprineti boljoj podeli rada između međudržavnih organizacija i ISO.

Zaista, ako je ponekad stvarno dolazilo do dupliranja rada između ISO i međudržavnih organizacija, to je obično bilo zbog toga, što vlade zemalja koje su imale potrebu da što pre dođe do međunarodnih sporazuma po pitanju

izvesnih propisa, nisu bile u mogućnosti da budu jedinstvene, što je potrebno da se završi rad na donošenju ISO tehničke specifikacije ili standarda.

Što se tiče podele rada između ISO i ECE, ja u načelu mogu reći da u većini slučajeva ECE radije ide na pomaganje međunarodne standardizacije nego na pripremanje svojih sopstvenih standarda.

— **M. Salama (M. Salama)**, generalni sekretar Arapske organizacije za standardizaciju i metrologiju pri Arapskom savezu

Koncentrišući napore na unificiranju standarda, mogu reći da je ASMO usvojio do marta ove godine 177 unificiranih arapskih standarda, od kojih 65% uglavnom predstavljaju prevode na arapski jezik ISO, IEC, OIML i Codex Alimentarius standarda. Ostalih 35% se odnosi na proizvode i radove koji su od posebnog interesa za region (arapski) i nemaju prioritete niti neke druge potrebe da se ide na međunarodni nivo.

Već su učinjeni i izvesni pozitivni koraci u većem broju arapskih zemalja da se standardi sprovedu u život. Tu spada sledeće:

1. Pozivanje na arapske standarde u licitacijama koje sprovode vlade arapskih država, pri bilateralnim trgovinskim ugovorima i pri donošenju bezbednosnih propisa.
2. Davanje prednosti onoj uveznoj robi koja je u skladu sa arapskim standardima.
3. Podsticanje rafinerija nafte i laboratorija da se uključe u korelacioni sistem arapskih laboratorija za ispitivanje nafte koji je stvorila ASMO i koji je počeo sa radom jula 1973. god.
4. Donošenje različitih protekcionih mera za one industrije koje u svojoj proizvodnji usvoje arapske standarde.

— **R.F.J. Tajkman (Teichmann)** generalni direktor Južnoafričkog biroa za standarde

Osim pravnog aspekta postoje i tehnički zahtevi koje moraju ispuniti međunarodni standardi da bi se koristili kao standardi na koje se može pozvati.

Standardi moraju biti specifični, eksplicitni, detaljni i precizni da bi se na njih moglo pozvati u pravnim dokumentima.

Metode za ispitivanje koje se propisuju u tehničkim propisima moraju zadovoljiti kriterijume zakonskih sudova. Sadašnji standardi su suviše »otvoreni« za upotrebu pri pozivanju na standarde i treba nastojati da se donose međunarodni standardi koji bi se koristili pri pozivanju na standarde, a koji bi zadovoljili ove tehničke i druge zahteve. Postoje i drugi aspekti i, ne ulazeći u detalje, dodao bih da se mora ozbiljno razmatrati pitanje ubrzanja celokupnog programa na pripremi međunarodnih standarda.

— **Prof. Dr V.V. Bojcov (Boitsov)**, predsednik Državnog komiteta za standarde SSSR

Brzi razvoj aktivnosti na standardizaciji u našoj zemlji potpomognut je učešćem SSSR u ISO.

Učešćem SSSR u radu međunarodne organizacije za standardizaciju pruža mu mogućnost ne samo da koristi u svojoj praksi iskustvo drugih zemalja koje se ogleda u međunarodnim standardima, već i da potpomogne razvoj međunarodnih standarda koristeći iskustvo stečeno u pojedinim oblastima u SSSR.

— Anri Diran (Henri Durand), član Komisije za standardizaciju francuske vlade

Francuska se može ponositi svojom dosadašnjom istorijom koja je potvrdila njeno verovanje u univerzalno razumevanje među ljudima.

ISO/IEC kodeks principa »pozivanje na standarde«

U saglasnosti sa odlukom donetom na zasedanju Saveta, održanom juna 1973. god. u Minhenu, ovaj nacrt dat je na razmatranje nacionalnim komitetima da stave svoje primedbe.

Dokument je pripremila ISO/IEC radna grupa pod predsedništvom Dr G.B.R. Feildena (Engl.).

Dokument je, takođe, odobrio Savet ISO za vreme zasedanja u Vašingtonu, septembra 1973. godine.

Prednosti principa »pozivanje na standarde« pri donošenju zakona, propisa, pravila i uredbi dobro su poznate vladinim predstavnicima; Na primer kada se standardima, izražavaju tehnički zahtevi, jasno je na osnovu dokumenata koje je izradila grupa stručnjaka Ekonomske komisije UN za Evropu maja 1973. godine, da se:

- a) rad na donošenju zakona uprošćuje i ubrzava,
- b) olakšava otklanjanje trgovačkih barijera,
- c) mogu lakše uzeti u obzir rezultati rada međunarodnih organizacija,
- d) tehnički propisi mogu se brže menjati, kako bi se mogao lakše pratiti tehnološki razvoj,
- e) tehnički zahtevi se lakše koriste, jer je tehničko osoblje više naviknuto da koristi standarde u svom svakodnevnom radu nego zakone,
- f) ako se metode primene dosledno svi tehnički propisi mogu se srediti u jednu, jednoobraznu, sistematizovanu zbirku,
- g) sprovođenje u život nacionalnih tehničkih propisa je sigurnije, a nesklad između nacionalnih standarda različitih zemalja se lakše izbegava, ako sve zainteresovane strane učestvuju u pripremi standarda.

Postupci za donošenje standarda ISO, IEC i njihovih članica stoje na raspolaganju međunarodnim organizacijama i nacionalnim vladinim predstavnicima koji žele da koriste princip »pozivanja na standarde«.

Standardizacija je jedan od elemenata koji po svojoj prirodi doprinosi ovoj težnji za univerzalnošću.

Ovo je razlog, prema francuskom stanovištu, što je već poznato a ja to potvrđujem da u našim naporima ne sme ostati ni jedan neprevrnut kamen u saradnji na ovom zadatku.

Naše uvažavanje međunarodnih standarda i preporuka ISO je potvrda za ovo.

Potvrda za ovo je i podatak da je 95% ISO preporuka ili standarda usvojeno u Francuskoj, od kojih 65% bez izmena takođe to potvrđuju.

Pozdravljajući ovu našu Generalnu skupštinu, dozvolite mi da kažem da će ovo ostati naš zakon i razlog našeg ponosa.

ISO i IEC Saveti su usvojili principe navedene u tačkama od 1 do 5, u vezi sa usmeravanjem rada ISO, IEC i njihovih članica na standarde, na koje se može pozivati pri donošenju zakona i propisa.

1. ISO i IEC će specijalnu pažnju posvetiti radovima koje zahtevaju međuvladine organizacije koje planiraju da donesu ili da preporuču donošenje nacionalnih zakona ili propisa, pridržavajući se principa »pozivanje na standarde«. Datum za ispunjavanje takvog rada biće utvrđeni na zahtev. Slični principi se mogu ustanoviti na zahtev. Slični principi se mogu koristiti od strane članica ISO i IEC prema nacionalnim vladinim organima.
2. Nacionalni komiteti i njihovi predstavnici koji su odgovorni za rad na standardizaciji, treba da predstavljaju sve zainteresovane strane: vladu, javne ustanove, proizvođače, distributere, potrošače itd.
3. Sa ciljem da se osigura da vlade prihvate ISO i IEC standarde, na koje bi se pozivalo pri donošenju zakona i propisa, ISO i IEC-tehnički komiteti će obratiti specijalnu pažnju pripremi međunarodnih standarda koji će imati potporu najšireg područja u geografskom smislu reči.
4. ISO i IEC članice će doprinositi sprovođenju u život određenih međunarodnih standarda što pre i što potpunije, bilo nastojanjem da se osigura najbolji mogući sklad nacionalnih standarda sa međunarodnim standardima, bilo davanjem podesnog statusa međunarodnim standardima, direktno unutar njihove sopstvene teritorije. Ako su neophodna odstupanja od međunarodnih standarda, onda ta odstupanja moraju biti označena u nacionalnim standardima pri prvoj reviziji.
5. Ako regionalni međuvladini organi treba da pozovu regionalne organizacije za standardizaciju na pripremu standarda na koje će se nacionalne vlade pozivati pri donošenju propisa, ISO i IEC članice koje pripadaju toj regionalnoj organizaciji će osigurati da odgovarajući standardi ISO i IEC budu uzeti u razmatranje pri do-

nošenju regionalnih standarda, dajući prvenstvo, kadgod je to moguće, da se direktno usvoji ISO ili IEC standard kao regionalni.

Uspješna primena principa »pozivanje na standarde« zahteva blisku saradnju između vlade i institucije za standardizaciju i ISO i IEC Saveta.

ISO i IEC članice su dužne da skrenu pažnju i da upoznaju odgovarajuće vladine organe sa tim principima i da zahtevaju njihovo usvajanje.

6. Kada nacionalne i međunarodne vladine organizacije žele da se oslone na međunarodne standarde u svom radu i pri donošenju propisa dostave zahteve ISO ili IEC, ili preko članica za takve standarde, mora se razjasniti na početku sam predmet standardizacije.
7. U takvim slučajevima zainteresovane nacionalne i međunarodne vladine organizacije treba da razmatraju i odlaganje rada na donošenju propisa za izvestan period, ako bi oni sputavali rad na donošenju standarda.

8. Zainteresovane vladine organizacije treba da budu spremne da ponude odgovarajuću podršku preduzetom radu na standardizaciji; od njih stručnjaka se očekuje da uzmu učešća u radu zajedno sa drugim predstavnicima i da budu spremni da razmatraju bilo kakve izmene svojih nacionalnih zakona i propisa iz oblasti koja je u pitanju.

9. Kada postoje međunarodni standardi, nacionalni organi i međunarodne organizacije treba na njih da se pozivaju u svojim tekstovima propisa ili direktno kroz usklađene nacionalne standarde.

10. Nacionalni i međunarodni standardi se revidiraju u svetlu iskustva i tehničkog napretka. Kada se bira između različitih tehnika pozivanja na standarde, poželjno je da vladini organi usvoje onu tehniku, koja će dati prednost onoj reviziji koja će se izvršiti u najkraćem roku.

pregled primljenih važnijih inostranih standarda

Ova rubrika obuhvata pregled važnijih inostranih standarda primljenih u standardoteci Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju. Stručnjaci, zainteresovane ustanove i preduzeća mogu da koriste ove standarde u samoj standardoteci Zavoda ili da izvrše nabavku. Za sva obaveštenja obratiti se Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju — Standardoteka, Beograd, Cara Uroša br. 54.

AS — Australija

DIN — Savezna republika Nemačka

BS — Engleska

- DK 001.4
DIN 2339/73 Entw. Terminologie und Lexikographie; Ausarbeitung und Gestaltung von Normblättern mit terminologischen Festlegungen
- DK 001.4:621.798
BS 3130:Part 1/73 Glossary of Packaging terms. Part 1. General
- DK 003.344.394:681.611:651.2
DIN 2107/73 Entw. Büro- und Datentechnik; Schriften für Schreibmaschinen, Grössen, Teilungen, Grundzeilenabstände
- DK 003.587:681.944:62-777
DIN 30639/73 Entw. Gravierschablonen für die Beschriftung technischer Erzeugnisse, senkrechte (stativ) Schrift
- DK 003.6/084/
DIN 30600 Bl. 32/73 Bildzeichen; Resultat
DIN 30600 Bl.55/73 —, Belichtungsautomat, Dreifelder-kammer
DIN 30600 Bl. 62/73 —, Röntgen-Durchleuchtung
DIN 30600 Bl. 71/73 —, Schichtebeneinstellung
DIN 30600 Bl. 72/73 —, Tisch-oder Fussbankbewegung in Längsrichtung
DIN 30600 Bl. 74/73 —, Tischenbewegung um die Querachse
DIN 30600 Bl. 161/73 —, Bodenstativ mit Röntgenröhre
DIN 30600 Bl. 162/73 —, Deckenstativ mit Röntgenröhre
DIN 30600 Bl. 163/73 —, Gettern
- DK 003.63:744.425
DIN 5478/73 Massstäbe in graphischen Darstellungen
- DK 389.1/.2:371.66/.69
DIN 58122/73 Entw. Lehr-, Lern- und Ausbildungsmittel, Grössen und Einheiten
- DK 389.6:621.882.2/.3
DIN 4000 Bl. 2/73 Sachmerkmal-Leisten, für Verbindungselemente mit Gewinde
DIN 4000 Bl. 2 Bbl./73 Entw. —, für Verbindungselemente mit Gewinde zur Anwendung geeigneter Fachnormen
- DK 512:681.3:003.62
DIN 66000/73 Entw. Mathematische Zeichen der Schaltalgebra
- DK 529
DIN 1355 Bl. 1/73 Entw. Zeit; Kalender, Wochennumerierung, Datum, Uhrzeit
- DK 531.788:533:5:531.729:389.14
DIN 28416/73 Entw. Vakuumtechnik; Kalibrieren von Vakuummetern im Bereich von 10^{-3} bis 10^{-7} mbar, Allgemeines Verfahren: Druckerniedrigung durch beständige Strömung
- DK 532.13.08
DIN 51562/73 Entw. Viskosimetrie; Messung der kinematischen Viskosität mit dem Ubbelohde-Viskosimeter
- DK 534.771:681.89
DIN 45621/73 Wörter für Gehörprüfung mit Sprache
- DK 543.852.1
DIN 53402/73 Bestimmung der Säurezahl
- DK 614.8:371.62
DIN 58125/73 Entw. Sicherheitstechnische Anforderungen, an Unterrichtsräume
- DK 614.8:371.66/.69
DIN 58126/Bl.3/73 Entw. —, für Lehr-, Lern- und Ausbildungsmittel, Grundanforderungen für nichtelektrische Geräte und Teile
- DK 614.8:371.681.69:621.3
DIN 58126 Bl.4/73 Entw. —, —, —, Elektrische Geräte
- DK 614.821.4:677.664
BS 3913/73 Industrial safety nets
- DK 614.847.1
DIN 14703/73 Anhängelleiter AL 18
DIN 14710 Bl.1/73 Entw. Hakenleiter, mit abklappbarem Haken
- DK 614.847.9
DIN 14854/73 Entw. Auffahrbohle
- DK 614.847.9:621.865.2
DIN 14853/73 Entw. Brechstange

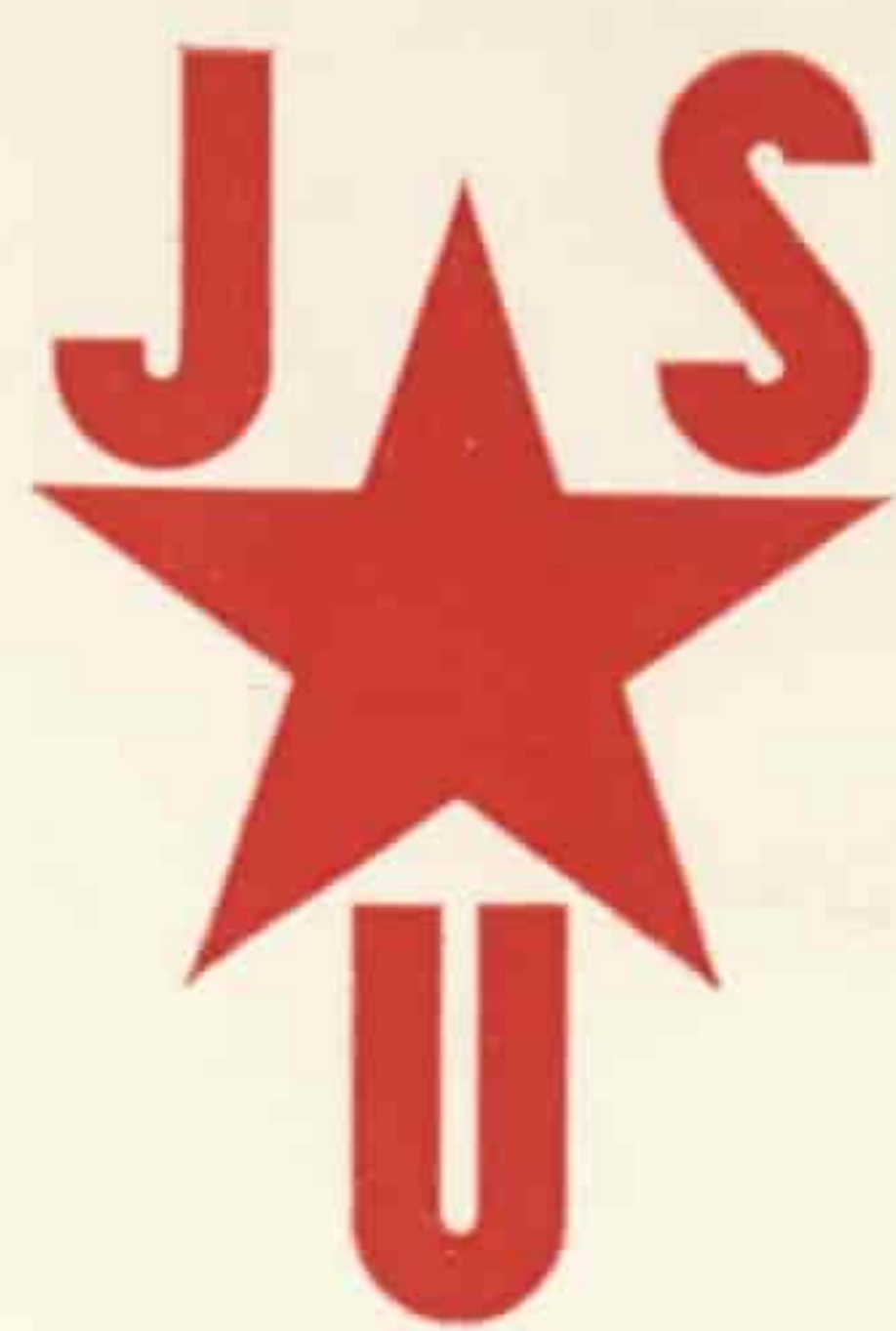
- DK 614.89—053.2:629.113/.118:001.4:620.1
DIN 4849/73 Kindersicherungseinrichtungen, in Kraftfahrzeugen, Begriffe, Anforderungen, Prüfung
- DK 614.891.1:001.4:620.178.7
DIN 4840/73 Industrieschutzhelme, Begriffe, Anforderungen, Prüfung
- DK 615.28.017:615.015.8:576.8.06:001.4
DIN 58940 Bl.1/53 Vorn. Methoden zur Empfindlichkeitsprüfung von bakteriellen Krankheitserregern, (ausser Mykobakterien) gegen Chemotherapeutika, Begriffe
- DK 615.465:669.215:616.314-089.27/.29:620.1
DIN 13906/73 Entw. Zahnärztliche Werkstoffe; Gusslegierungen, Anforderungen, Prüfung
- DK 615.472.4:614.812:616-083.98
DIN 58279/73 Erste-Hilfe-Scheren
- DK 615.477.21/.24
DIN 58332/73 Orthopädietechnik; Rohrprothesen, Anschlussmasse
- DK 615.478.742
BS 3107/73 Small incinerators
- DK 62-213:621.382.2/.3
DIN 41814 Bl.1/73 Entw. Gehäuse für Halbleiterbauelemente, Gehäuse Typ 150 bis 156, Hauptmasse
- DIN 41814 Bl. 2/73 Entw.** —, Gehäuse Typ 160 bis 168, Hauptmasse
- DK 62-218.3:621.317.785
DIN 43853/73 Zählertafeln, Hauptmasse, Anschlussmasse
- DK 62-272:003.62:744.4
DIN 29/73 Entw. Zeichnungen, Darstellung von Federn
- DK 62-419:620.17:539.415
DIN 53294/73 Entw. Prüfung von Kernverbunden; Schubversuch
- DK 62-419:620.174
DIN 53293/73 —, Biegeversuch
- DK 62-514.1:621.646.6:621.644.2.02:986:622
DIN 20032/73 Druckluftleitungen; Hahngriffe für Durchgangshähne
- DK 62-525:62-592.52:625.2:003.62
DIN 5591/73 Vorn. Sinnbilder für Druckluftschaltpläne von Schienenfahrzeugen
- DK 620.1:539.215.3:543.54
DIN 66131/73 Bestimmung der spezifischen Oberfläche von Feststoffen durch Gasadsorption nach Brunauer, Emmett und Teller (BET), Grundlagen
- DK 620.171.32/.33:620.193.21:001.4
DIN 50010 Bl.1/73 Entw. Klimate und ihre technische Anwendung; Begriffe, Richtlinien, Klimatologische Begriffe
- DK 620.171.33:620.193.21
DIN 50015/73 Entw. Klimate und ihre technische Anwendung; Prüfkimate
- DK 620.179.152
DIN 54116 Bl. 1/73 Zerstörungsfreie Prüfverfahren; Betrachtung von Durchstrahlungsaufnahmen, Betrachtungsbedingungen
- DK 621.183.3
AS 1271/73 Valves, Water Gauges and other Fittings for Boilers and Unfired Pressure Vessels
- DK 621.3.042.143:621.314.21-181.4:621.318.43:621.318.43
DIN 41302 Bl. 12/73 Entw. Kleintransformatoren, Übertrager und Drosseln; Kernbleche, Masse, Ergänzung zu DIN 41302 Bl. 1
- DK 621.314.21.046:621.318.43.046:621.3.049.75
DIN 41308 Bl. 5/73 Entw. —, —; Raumbedarfsmasse, Typ E, ED, EE, EF und EK, gedruckte Schaltung — magnetische Achse waagrecht
- DK 621.314.57/.63:001.4
DIN 41750 Bl. 4/73 Bbl. Stromrichter; Begriffe für Stromrichter, Berechnungshinweise für netzgeführte Stromrichter zum Gleichrichten und Wechselrichten
- DK 621.314.63-181.4:669.782:001.4
DIN 41744/73 Silicium-Kleingleichrichter, Begriffe, Kennzeichnung, Richtlinien für Datenblattangaben
- DK 621.315.1:621.315.62/.65
BS 3288: Part 1/73 Insulator and conductor fittings for overhead power lines. Part 1. Performance and general requirements
- DK 621.315.1.027.5:621.315.612
BS 137: Part 2/73 Insulators of ceramic material or glass for overhead lines with a nominal voltage greater than 1000 V. Part 2. Requirements
- DK 621.315.3:621.365
DIN 57253/73 VDE-Bestimmungen für isolierte Heizleitungen
- DK 621.315.34:621.39:001.4:003.62
DIN 47101/73 Ausgestaltung der Fernmeldeschnüre

- DK 621.315.61-462:621.643.2:696.1/2
DIN 3389/73 Isolierstücke für Hausanschlussleitungen in der Gas- und Wasserversorgung, Einbaufertige Isolierstücke
- DK 621.315.61-462
BS 2848/73 Flexible insulating sleeving for electrical purposes
- DK 621.315.614:621.886.1:621.791.76
DIN 44764/73 Zylinderstifte, aus isolierendem Werkstoff
- DK 621.315.616:621.882.215.1:621.791.76
DIN 44763/73 Isolierbuchsen, für Zylinderschrauben nach DIN 912
- DK 621.315.616.9:621.882.211:621.791.76
DIN 44765/73 Isolierkappen M8
- DK 621.316.849
DIN 44061/73 Entw. Metallschicht-Festwiderstände, lackiert, für erhöhte Anforderungen und mit kleinen Temperaturkoeffizienten, mit axialen Drahtanschlüssen, Anwendungsklasse EKF
- DK 621.316.98:699.887.2
DIN 48804/73 Deckel für Blitzableiterbauteile
- DK 621.317.39.084.2:531.7:62-523-213.34
DIN 19234/73 Elektrische Wegfühler mit Schaltverstärker für eigensichere Gleichstrom-Zweileitersysteme
- DK 621.317.7-78
DIN 57411 Bl. 1/73 VDE-Bestimmungen für elektronische Messgeräte und Regler, Teil 1 Schutzmassnahmen für elektronische Messgeräte
- DK 621.319.4
DIN 44382 Bl.1/73 Entw. Luft-Drehkondensatoren, für AM und FM, Grösse 3256
DIN 44382 Bl.2/73 Entw. —, für AM, Grösse 3241
DIN 44382 Bl.3/73 Entw. —, für AM mit rückseitig herausgeführter Rotorwelle, Grösse 3241 R
- DK 621.319.45-034.71
DIN 41259/73 Entw. Gepolte Aluminium-Elektrolyt-Kondensatoren 6,3 bis 63 V-, für allgemeine Anforderungen, zylindrisches Kunststoff- oder isoliertes Metallgehäuse, stehende Montage, einseitige Drahtanschlüsse, Typ IIA, rauhe Anode, Anwendungsklasse GPF
- DK 621.336.3
DIN 43267/73 Bahnstromabnehmer für Oberleitung, Profilbegrenzung für Schleifstücke mit Auflauhörnern
- DK 621.355.2:621.335-835:620.1:621.354.36
DIN 40767 Bl. 1/73 Blei-Akkumulatoren, Panzerplattenzellen, für Land- und Wasserverfahrzeuge, Elektrische Prüfungen
- DK 621.37.049.7:620.1
DIN 41848 Bl. 5/73 Integrierte Schichtschaltungen, Allgemeine Angaben, Prüfungen
- DK 621.382.004
CP 1016: Part 2/73 The use of semiconductor devices. Part 2. Particular considerations
- DK 621.382.2:621.314.63:621.39:001.4
DIN 41853 Bl. 10/73 Entw. Halbleiterdioden; Signaldioden und Gleichrichterioden für die Nachrichtentechnik, Begriffe, (Ergänzung zu DIN 41853)
- DK 621.382.3:621.3.064:003.62
DIN 41791 Bl. 6/73 Halbleiterbauelemente für die Nachrichtentechnik; Angaben in Datenblättern, Schalttransistoren
- DK 621.382.323:620.1:621.317.3.083
DIN 41792 Bbl. 6/73 Entw. Messverfahren, Feldeffekttransistoren
- DK 621.386.7:615.849.1
DIN 6822/73 Röntgen-Diagnostik-Transformator-Generatoren, Kennzeichnung der Kurzzeit-Nennleistung
- DK 621.395.61:621.37:534.861:643
DIN 45500 Bl. 5/73 Entw. Heimstudio-Technik (Hi-Fi), Mindestanforderungen an Mikrophone
- DK 621.643.2-036.743.22:628.2/3
DIN 19534 Bl 1/73 Rohre und Formstücke aus PVC hart, (Polyvinylchlorid hart) mit Steckmuffen für Entwässerungskanäle und -leitungen, Masse
- DK 621.643.22:669.13-462:691.713-462
BS 416/73 Cast iron spigot and socket soil, waste and ventilating pipes (sand cast and spun) and fittings
- DK 621.643.33
DIN 20018 Bl.1/73 Entw. Schläuche mit Textileinlagen, Nenndruck 16
DIN 20018 Bl.2/73 Entw. —, Nenndruck 40
DIN 20018 Bl.3/73 Entw. —, Nenndruck 100
- DK 621.643.33:620.1
DIN 20018 Bl.4/73 Entw. —, Prüfung
- DK 621.643.412:621.52:633.5
DIN 28404/73 Entw. Vakuumtechnik; Flansche, Abmessungen
- DK 621.643.414:622
DIN 20037/73 Schlauchanschlusssteile; Schlauchanschlussnippel, — für Schlauch-Innendurchmesser 15/19 und 25

- DK 621.646:662.76:696.2:620.1
DIN 3537/73 Gasarmaturen, Anforderungen, Prüfung
- DK 621.646.2:621.643.41:622
DIN 20040/73 —; Nippelventil, für Schlauch-Innendurchmesser 15/19, Nenndruck 16
- DK 621.646.6-762.4
BS 3457/73 Materials for water tap and stop-valve seat washers
- DK 621.886.7
DIN 258/73 Entw. Kegelstifte, mit Gewindezapfen und konstanten Kegellängen
DIN 1447/73 Entw. Kegelstiftre
DIN 7977/73 Entw. —, mit Gewindezapfen und konstanten Zapfeuläugen
DIN 7978/73 Entw. —, mit Innengewinde
- DK 621.892.25:621.798.144:672.41
BS 2469/73 Round tins for lubricating greases
- DK 621.9.06-52:003.62
DIN 55003 Bl. 3/73 Werkzeugmaschinen; Bildzeichen, Numerisch gesteuerte Werkzeugmaschinen
- DK 621.922.34:666.1.053.525:681.7.023
DIN 58742/73 Entw. Diamantbesetzte Werkzeuge für die Optik; Zentrier- und Profilscheiben
- DK 621.924-229.33
BS 1089/73 Workhead spindle noses for grinding machines: cylindrical external, internal and universal types
- DK 621.941.27/28:621.9.025.7
BS 1120/73 Dimensions for diamond tipped boring tools
- DK 621.951.7-034.14.018.252.3
DIN 2172 Bl. 1/73 Reibahlen, Technische Lieferbedingungen für Reibahlen aus Schnellarbeitsstahl, mit Schaft
- DK 622.625.142.3
DIN 5904/73 Stahlschwellen, Rillenschwelle, Dachschwellen, Trogschwelle
- DK 624.131/.132:631.5/.8:712
DIN 18915 Bl. 3/73 Landschaftsbau; Bodenarbeiten für vegetationstechnische Zwecke, Bodenbearbeitungs-Verfahren
- DK 625.54:622.625
DIN 20622/73 Einschienehängbahnen, Zulässige Anhängelasten
- DK 628.4:625.768:001.4
DIN 30706 Bl. 2/73 Entw. Begriffe der Kommunalen Technik, Strassenreinigung
- DK 628.84:697.9:620.1
DIN 8957 Bl. 2/73 Raumklimageräte, Prüfbedingungen, Prüfungsumfang, Kennzeichnung
- DK 629.12.001.79:629.12.011.562
DIN 83205 Bl. 1/73 Geländer, für Maschinen- und Kesselräume in Schiffen, Zusammenstellungen, Geländerstützen
- DK 629.4.012:629.4.40.629.43
DIN 25101 Bl. 1/73 Nahverkehrs-Schienenfahrzeuge; Fahrzeugabmessungen und Sitzanordnung, Form A
DIN 25101 Bl. 2/73 —; —, Formen B1, B2 und B3
DIN 25101 Bl. 3/73 —; —, Form C, 2900 mm breit
DIN 25101 Bl. 4/73 —; —, Form C, 3100 mm breit
- DK 629.4.012:629.43
DIN 25100/73 —; Fahrzeugquerschnitte, Ausmaßenabmessungen mit Stromabnehmerbereich
- DK 629.4.023.17:629.43
DIN 25103/73 —; Türöffnungen
- DK 629.4.023.18:629.43
DIN 25102/73 —; Fensteröffnungen
- DK 629.4.042.7:629.43
DIN 25104/73 —; Gepäckablage
- DK 629.4.046.3:629.43
DIN 25105/73 —; Sitze, Hauptmasse
- DK 631.54:502.75:712:624
DIN 18920/73 Landschaftsbau; Schutz von Bäumen, Pflanzenbeständen und Vegetationsflächen bei Baumasnahmen
- DK 631.54:712.3
DIN 18919/73 —; Unterhaltungsarbeiten bei Vegetationsflächen, Stoffe, Verfahren
- DK 633/635:631.53/.54:712
DIN 18916/73 —; Pflanzen und Pflanzarbeiten, Beschaffenheit von Pflanzen, Pflanzverfahren
- DK 635.964.712.423
DIN 18917/73 —; Rasen, Saatgut, Fertigrasen, Herstellen von Rasenflächen
- DK 637.127.531.756
BS 734:Part 1/73 Density of milk using a hydrometer Part 1. Specification for hydrometers for use in milk
- DK 643.343.34-83:663.934.3:620.1
DIN 44963 Bl. 2/73 Entw. Elektrische Küchenmaschinen; Kaffeemühlen Gebrauchseigenschaften, Prüfung
- DK 643.343.4-83:620.1
DIN 44962 Bl. 2/73 Entw. —; Entsafter, —, —

- DK 651.533.4:05
DIN 1430/73 Entw. Internationale Standardnummer für Fortlaufende Sammelwerke (ISSN)
- DK 651.712:686.811/.812
DIN 4999/73 Blöcke und Durchschreibebücher
- DK 66.067.12-032.897.421.21:628.162
DIN 19621/73 Dolomitisches Filtermaterial zur Wasseraufbereitung, Technische Lieferbedingungen
- DK 661.183.047.8:621.798.2
DIN 55474 Vorn./73 Packhilfsmittel; Trockenmittel in Beuteln, Anwendung, Berechnung der erforderlichen Anzahl Trockenmitteleinheiten
- DK 661.187-493.5:648.184.021
BS 1912/73 Soap flakes
- DK 661.187.8:646.755
AS 1223/73 Industrial skin cleansers (solvent type)
- DK 661.183.12:001.4
DIN 54400/73 Entw. Ionenaustauscher, Begriffe
- DK 661.871.273.2-17:628.162
DIN 19619/73 Entw. Kaliumpermanganat zur Wasseraufbereitung, Technische Lieferbedingungen
- DK 662.76.067.3:621.644.2:696.2
DIN 3386/73 Filter in Gas-Innenleitungen
- DK 662.764.005:621.643.2
CP 331:Part 1/73 Installation of pipes and meters for town gas. Part 1. Service pipes
- DK 669.1:669.056.9:665.775
BS 4147/73 Hot applied bitumen based coatings for ferrous products. Metric units
- DK 676.23.017.22:676.822.017.22:686.8
BS 1360/73 Personal stationery (terms and sizes)
- DK 677.721:622.673
AS 1426/73 Steel wire ropes for mines
- DK 681.32
AS 1484, Parts 1 to 4/73 Digital data transmission.
- DK 683.97:621.365.4
AS 1361/73 Automatic electric heat exchange water heaters. Metric units
- DK 69.024.15:691.328.5:666.961
CP 199:Part 1/73 Roof deckings. Part 1. Asbestos-cement Metric units
- DK 691.11.024.81:728.1
CP 112:Part 3/73 The structural use of timber. Part 3. Trussed rafters for roofs of dwellings
- DK 691.167:665.775.4:666.964.34
BS 988, 1076, 1097, 1451/73 Mastic asphalt for building (limestone aggregate)
- DK 691.55:666.91
BS 1191:Part 1/73 Gypsum building plasters. Part 1. Excluding premixed lightweight plasters
- BS 1191:Part 2/73 Gypsum building plasters. Part 2. Premixed lightweight plasters
- DK 696:621.643:691.17:678.073
CP 312:Part 1/73 Plastics pipework (thermoplastics material). Part 1. General principles and choice of material
- DK 696.14.1:621.647.7
BS 1125/73 WC flushing cisterns (including dual flush cisterns and flush pipes)
- DK 699.82+69.034.9
CP 102/73 Protection of buildings against water from the ground
- DK 721:69:628.93
CP 3:Chapter I:Part 2/73 Code of basic data for the design of buildings (formerly Code of functional requirements of buildings) Chapter I. Lighting Part 2. Artificial lighting
- DK 778.14:621.798.114
BS 1371/73 Specification for 35 mm and 16mm microfilms, spools and reels

NOVO

zbirka standarda
iz metalurgije

41

428/1974

700021308,2

COBISS

JUS

zbirka
standarda

ispitivanje
gvožđa
čelika i
obojenih
metala

1974

JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU